

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

Қазақстан – Американдық Еркін Университеті

«Құқық және халықаралық қатынастар» кафедрасы

6B04201 «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша

КЕШЕНДІ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Өскемен, 2023

Кешенді емтихан бағдарламасы «Құқық және халықаралық қатынастар» кафедрасының оқу-әдістемелік секция отырысында қарастырылған № 6 хаттама 2022 ж. «9» маусым

№2 Кешенді емтихан бағдарламасы Ғылыми кеңес шешімімен бекітілген № 11 хаттама 2022 ж. «13» шілде

Қазақстан – Американдық
еркін Университеті
2023 ж.

БВ04201 «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша кешенді емтихан БАҒДАРЛАМАСЫ

Бағдарлама пәнаралық болып табылады және келесі пәндерден тұрады:

- Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (жалпы бөлім);
- Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (ерекше бөлім);
- Қазақстан Республикасының азаматтық-процестік (іс жүргізу) құқығы.

Бағдарламаға пәндердің жұмыс бағдарламаларына сәйкес барлық тақырыптары енгізілген. Емтихан ауызша түрде билеттер бойынша жүргізіледі, әр бір билет 3 сұрақтан тұрады:

- 1- ші сұрақ - Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (жалпы бөлім);
- 2- ші сұрақ - Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (ерекше бөлім);
- 3- ші сұрақ - Қазақстан Республикасының азаматтық-процестік (іс жүргізу) құқығы .

Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (жалпы бөлім) бойынша кешенді емтихан бағдарламасының мазмұны

Тақырыптар:

№ 1-тақырып. Азаматтық құқықтың түсінігі, пәні, әдісі, жүйесі. Азаматтық құқықтың қайнар көздері.

№ 2-тақырып. Азаматтық-құқықтық қатынас. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру мен қорғау.

№ 3-тақырып. Азаматтар азаматтық құқықтардың субъектілері ретінде

№ 4-тақырып. Заңды тұлғалар азаматтық құқықтың субъектілері ретінде. Мемлекет және әкімшілік-аумақтық бөлініс азаматтық құқық субъектілері ретінде

№ 5-тақырып. Азаматтық құқықтың объектілері

№ 6-тақырып. Мәмілелер

№ 7-тақырып. Өкілдік. Сенімхат. Мерзімдер. Талап қою мерзімі

№ 8-тақырып. Заттық құқықтар. Меншік құқығы. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтардың туындауы және тоқтатылуы.

№ 9-тақырып. Ортақ меншік құқығы. Өзге де (шектелген) заттық құқықтар

№ 10-тақырып. Меншік құқығы мен өзге де заттық құқықтарды қорғау.

№ 11-тақырып. Міндеттеменің түсінігі мен мазмұны. Міндеттемедегі тараптар. Міндеттемені орындау

№ 12-тақырып. Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету

№ 13-тақырып. Міндеттемені тоқтату

№ 14-тақырып. Міндеттемені бұзғандығы үшін азаматтық құқықтық жауапкершілік

№ 15-тақырып. Шарттың түсінігі мен ережелері. Шартты жасасу, өзгерту және бұзу.

№ 1-тақырып. Азаматтық құқықтың түсінігі, пәні, әдісі, жүйесі. Азаматтық құқықтың қайнар көздері.

Тақырыптың мазмұны Азаматтық құқық саласы ретінде. Азаматтық-құқықтық реттеудің пәні. Қоғамдық қатынастарды азаматтық-құқықтық реттеудің әдісі. Азаматтық құқықтық міндеттері мен қағидаттары. Басқа іргелес құқық салаларынан азаматтық құқықтың шегін ашу. Құқық саласы ретіндегі азаматтық құқықтың жүйесі. Азаматтық құқық ғылым және оқу пәні ретінде. Азаматтық құқық ғылымындағы азаматтық-құқықтық реттеудің пәні мен әдісінің мәселелері. Азаматтық құқық ғылымының негізгі даму кезеңдері. Азаматтық құқық ғылымының міндеттері. Азаматтық құқық ғылымының өзге құқықтық ғылымдармен өзара байланысы. Жеке құқық дуализмі мәселелері. Азаматтық құқық және кәсіпкерлік құқық. Шет мемлекеттердің азаматтық құқығының жалпы сипаттамасы. Қазіргі заманның негізгі азаматтық-құқықтық жүйелері. Континенталдық жүйе. Англо-американдық жүйе. Азаматтық заңнама, азаматтық құқық нормалары мазмұндалған өзге де нормативтік құқықтық актілердің түсінігі. Азаматтық заңнама жүйесі. ҚР Конституциясы азаматтық құқықтың негізі ретінде. ҚР азаматтық кодексі: жалпы сипаттамасы және құрылымы. ҚР АҚ мен өзге де заңнамалық актілердің арақатынасы. Іскерлік айналым дағдыларының азаматтық-құқықтық маңызы. Азаматтық құқықты аналогиясы (заң аналогиясы және құқық аналогиясы) бойынша қолдану. Азаматтық құқық нормалары және мораль мен адамгершілік нормаларының арақатынасы. Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының нормативтік қаулыларының азаматтық құқықтық қатынастарды реттеудегі маңызы. Азаматтық заңнаманың уақытқа қарай, кеңістікке қарай және тұлғалар бойынша қолданылуы. Азаматтық заңнаманың қолданылуы. Диспозитивті және императивті азаматтық-құқықтық нормалар. Азаматтық заңдардың түсінілуі. Азаматтық заңнама және халықаралық жеке құқық нормалары. Азаматтық заңнамадағы жеке мен жария құқықтың арақатынасы.

№ 2-тақырып. Азаматтық-құқықтық қатынас. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру мен қорғау.

Тақырыптың мазмұны Азаматтық-құқықтық қатынастың түсінігі мен элементтері. Азаматтық-құқықтық қатынастың мазмұны. Субъективті азаматтық құқықтардың түсінігі, мазмұны және түрлері. Азаматтық-құқықтық қатынастардағы заңи міндеттердің түсінігі, мазмұны және түрлері. Субъективті азаматтық құқық және құқыққа өкілеттілік. Азаматтық құқықтық қатынастардың субъектілері мен объектілері. Азаматтық

құқық қабілеттілік пен әрекет қабілеттіліктің түсінігі мен арақатынасы. Құқық қабілеттілік пен субъективті азаматтық құқықтың өзара байланысы. Азаматтық-құқықтық қатынастардың жіктелуі. Құқықтық қатынастарды тоқтатылуы немесе өзгертілуі. Азаматтық-құқықтық қатынастардың туындау, өзгерту және тоқтату негіздері. Заңды фактілер және қанды құрамдар. Азаматтық құқық ғылымындағы заңды фактілердің жіктелуі. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және азаматтық міндеттерді орындаудың түсінігі мен тәсілдері. Азаматтық құқықтарды жүзеге асырудың шектері. Құқықты теріс пайдаланудың мәселесі. Бәсекелестікті шектеу мен нарықтағы үстем жағдайды теріс пайдаланудың түсінігі. Құқықтарды жүзеге асырудағы азаматтық-құқықтық қатынастардың қатысушыларының парасаттылығы пен адалдығының түсінігі және презумпциясы. Азаматтық құқықтарды қорғаудан бас тарту және оның құқықтық салдары. Азаматтық құқықтарды қорғаудың түсінігі мен тәсілдері. Азаматтық құқықтарды қорғаудың жалпы және арнайы тәсілдері. Азаматтық құқық субъектісінің азаматтық құқықтары мен заңды мүдделеріне қайшы келетін мемлекеттік орган немесе жергілікті өзін-өзі басқару органының актісін жарамсыз деп тану. Залалдарды өтету: залалдардың элементтері, залалдарды өтету қағидаты. Моральдық зиянның өтемін төлету. Құқықты тану жолымен құқықты қорғау ерекшеліктері. Құқық бұзылғанға дейінгі қалыпқа келтіру, және құқықтарды бұзатын немесе оның бұзылуына қауіп төндіретін әрекеттердің алдын алу. Мемлекеттік органның немесе жергілікті өзін-өзі басқару органының заңға қайшы келетін актілерін соттың қолданбауы. Міндеттерді заттай орындату. Бұзылған құқықты қорғаудың тәсілі ретінде айып төлеуді қолданудың шектері. Азаматтық құқықтарды қорғаудың юрисдикциялық және юрисдикциялық емес әдістері. Жалпы юрисдикция соттары мен мамандандырылған соттардағы азаматтық-құқықтық даулардың ведомстволығын бөлу. Төрелік соттың азаматтық құқықтарды қорғауы. Азаматтық құқықтарды қорғаудың әкімшілік тәртібі. Азаматтық құқықтарды өзін-өзі қорғау. Кәсіпкерлер мен тұтынушылардың құқықтарын қорғау.

№ 3-тақырып. Азаматтар азаматтық құқықтардың субъектілері ретінде.

Тақырыптың мазмұны «Азаматтар» мен «жеке тұлғалар» түсініктерінің арақатынасы. Азаматтардың құқық қабілеттілігі. Азаматтардың құқық қабілеттілігінің туындау және тоқтатылу сәті. Азаматтардың құқық қабілеттілігінің мазмұны. Азаматтардың есімі мен тұрғылықты жері азаматтық-құқықтық қатынастардағы дараландыру құралдары ретінде. Азаматтардың әрекет қабілеттілігінің түсінігі мен әрекет қабілеттілігі бойынша азаматтардың категориялары. Азаматтардың толық әрекет қабілеттілігі. Эмансипация. Жас балалардың әрекет қабілеттілігі. Он төрттен он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандардың әрекет қабілеттілігі. Азаматтардың әрекет қабілеттіліктерін шектеудің негіздері, тәртібі және шектері. Азаматтық әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану. Қорғаншылық және қамқоршылық. Әрекетке қабілетті азаматтарға патронаж. Кәсіпкерлік қызметтің түсінігі мен белгілері. Дара кәсіпкердің азаматтық-құқықтық мәртебесі. Дара кәсіпкердің дәрменсіздігі (банкроттығы). Азаматтың мүлкінен ақы өндіріп алу.

№ 4-тақырып. Заңды тұлғалар азаматтық құқықтың субъектілері ретінде. Мемлекет және әкімшілік-аумақтық бөлініс азаматтық құқық субъектілері ретінде.

Тақырыптың мазмұны: Заңды тұлғаның түсінігі мен белгілері. Заңды тұлға институтының маңызы. Заңды тұлғаның теориялары. Заңды тұлғаның жалпы және арнайы құқық субъектілігі. Заңды тұлғаны дараландыру: атауы, тұрған жері, тауар белгісі және қызмет көрсету белгісі, тауардың шығарылған жерінің атауы. Заңды тұлғаның өкілдіктері мен филиалдары. Еншілес және тәуелді заңды тұлғалар. Заңды тұлғалардың жіктелуі. 13 Коммерциялық ұйымдар және олардың түрлері. Шаруашылық серіктестіктер және акционерлік қоғамдар. Өндірістік кооперативтер. Мемлекеттік кәсіпорындар. Коммерциялық емес ұйымдар: жалпы сипаттамасы және түрлері. Тұтыну кооперативтері. Қорлар. Мекемелер. Қоғамдық және діни бірлестіктер. Қазақстандағы дербес коммерциялық емес ұйымдар. Заңды тұлғалардың бірлестігі (ассоциациялар мен одақтар). Заңды тұлғаларды құру. Заңды тұлғаларды олардың ұйымдық-құқықтық нысанына қарай құру тәртібі мен тәсілдері. Құрылтай құжаттары. Заңды тұлғаның жарғылық капиталы және құрылтайшылардың үлесі. Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу: мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар, мемлекеттік тіркеудің тәртібі. Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімі. Мемлекеттік тіркеуден бас тарту негіздері. Заңды тұлғалардың қызметтері лицензиялау. Лицензиялайтын қызмет түрлері. Заңды тұлғаларды тоқтату. Заңды тұлғалардың қызметін тоқтату тәсілдері. Заңды тұлғаларды қайта құру, қайта құру нысандары (түрлері). Өткізу актісі және бөлу балансы. Заңды тұлғаларды қайта құру кезіндегі құқықтық сирасқорлық. Заңды тұлғаны қайта құру кезіндегі несие берушілердің құқықтарының кепілдігі. Заңды тұлғаны тарату. Тарату негіздері мен тәртібі. Тарату комиссиясының (ликвидатор) қызметі. Заңды тұлғаны тарату кезіндегі несие берушілердің талаптарын қанағаттандыру тәртібі. Заңды тұлғаны дәрменсіз (банкрот) деп тану. Заңды тұлғалардың банкроттығы туралы заңнама. Банкроттықтың түсінігі мен белгілері. Дәрменсіз (банкрот) деп танылмайтын заңды тұлғалар. Банкроттық туралы істерді қарау. Банкроттық рәсімдері. Оңалту және конкурстық басқарушылар: құқықтары, міндеттері, жауапкершілігі. Сырттай байқау: мақсаты, тәртібі, мерзімі және байқау салдары. Борышқордың төлем қабілеттілігін қалыпқа келтіру шаралары. Конкурстық өндіріс: мақсаты, тәртібі, мерзімі және енгізу салдары. Конкурстық масса. Несие берушілердің талаптарын қанағаттандыру кезектілігі. Банкроттықтың оңайлатылған рәсімдері. Жоқ борышкердің банкроттығы. Заңды тұлғаны банкрот деп танудың салдары. Азаматтық-құқықтық қатынастар аясындағы жария құқықтың субъектісі ретіндегі мемлекеттің құқық субъектілігінің ерекшеліктері. Қазақстан

Республикасының азаматтық-құқықтық қатынастарға қатысуы. Әкімшілік-аумақтық бөліністердің азаматтық-құқықтық қатынастарға қатысуы. Мемлекеттің заттық-құқықтық қатынастарға қатысуы. Мемлекеттің міндеттемелік-құқықтық қатынастарға қатысуы. Қазақстан Республикасының және әкімшілік-аумақтық бөліністің міндеттемелері бойынша ақы өндіріп алу.

№ 5-тақырып. Азаматтық құқықтың объектілері.

Тақырыптың мазмұны: Азаматтық құқықтардың объектілерінің түсінігі мен түрлері. «Мүлік» категориясы азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Ақпарат 16 (соның ішінде коммерциялық және қызметтік құпия) азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Жұмыстар мен қызметтердің нәтижесі азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Мүліктік емес игіліктер. Интеллектуалдық меншік. Осы объектілердің айналым қабілеттілігіне қарай азаматтық құқықтардың объектілерінің түрлері. Заттардың түсінігі мен заңи жіктелуі. Жеке-дара және тектік белгілерімен анықталған заттар. Тұтынылатын және тұтынылмайтын заттар. Адамның еңбегінен туындаған заттар және табиғи туындаған заттар. Жеке, отбасы, тұрмыста пайдалануға арналған заттар және кәсіпкерлік қызметте пайдалануға арналған заттар. Бөлінетін және бөлінбейтін заттар. Күрделі және жай заттар. Басты зат және керек-жарақ. Жемістер, азық-түлік және табыстар. Жанды және жансыз заттар. Жылжымайтын және жылжитын мүлік. Жылжымайтын мүлік түрлері және жылжымайтын мүліктің құқықтық режимінің ерекшеліктері. Жылжымайтын мүлікке құқықтар мен ауыртпалықтарды мемлекеттік тіркеу. Мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар. Ақша (валюта). Валюталық құндылықтар. Бағалы қағаздар азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Бағалы қағаздардың жіктелуі. Бағалы қағаздар бойынша құқықтарды беру. Индоссамент, аваль. Бағалы қағаздардың түрлері. Вексель, оның түрлері, вексель бойынша төлем жүргізу тәртібі. Вексель наразылығы. Банктік депозит сертификаты облигация. Акция, акциялардың жіктелуі. Чек. Коносамент. Қос қойма куәлігі және жай қойма куәлігі. Опцион. Ипотекалық бағалы қағаздар. Мүліктік емес игіліктердің түсінігі, белгілері және түрлері. Мүліктік емес игіліктерді қорғау. Ар-намысты, абыройды, іскерлік беделді қорғау ерекшеліктері. Моральдық зиянның түсінігі. Моральдық зиянды өндірудің қағидаттары.

№ 6-тақырып. Мәмілелер.

Тақырыптың мазмұны: Мәмілелердің түсінігі. Мәміленің, шарттың, міндеттеменің арақатынасы. Мәмілелердің түрлері. Бір жақты мәмілелер. Екі жақты және көпжақты мәмілелер (шарттар). Реалды, консенсуалды, мерзімді, мерзімсіз, шартты және шартсыз, ақылы және ақысыз, сенімге негізделген мәмілелер. Биржалық мәміленің ерекшеліктері. Мәмілелердің жарамдылығының шарттары. Мәміленің қатысушыларының әрекет қабілеттілігі. Мәміленің нысанын ұстану. Мәміленің мазмұнының заңдылығы. Мәміле жасасу кезіндегі ішкі ерік пен сыртқы ерік білдірудің тұтастығы. Мәмілілердің нысандары. Ауызша жасалатын мәмілелер. Жай жазбаша нысанда жасалатын мәмілелер. Мәміленің жай жазбаша нысанын сақтамау салдары. Заңға сәйкес міндетті нотариалды нысанды талап ететін мәмілелер. Мәміленің міндетті нотариалды нысанын сақтамау салдары. Мәмілелерді мемлекеттік тіркеу және мәмілелердің тіркелуі туралы заң талаптарын бұзу салдары. Мәміленің жарамсыздығы: түсінігі және заңи салдары. Жарамсыз мәмілелердің түрлері. Мәміленің бір бөлігінің жарамсыздығының салдары. Жарамсыз мәмілелер бойынша талап қою мерзімдері. Жалған және қулықпен жасалатын мәмілелер. Әрекетке қабілетсіз тұлғалардың, жас балалардың мәмілелері. Заңды тұлғалардың олардың құқық қабілеттілігінің шегінен, және мәміле жасауға өкілеттілік шегінен шығып жасаған мәмілелері. 14 пен 18 жас аралығындағы кәмелетке толмағандардың және әрекет қабілеттілігі шектеулі тұлғалардың мәмілелері. Елеулі мәні бар жаңылысу салдарынан жасалған мәмілелер. Алдау, зорлық, қорқыту ықпалымен жасалған мәмілелер, кіріштарлық мәмілелер. Мазмұны заңнама талаптары мен өзге де құқықтық актілерге сәйкес келмейтін мәміле, сондай-ақ құқықтық тәртіп негіздері мен адамгершілікке қайшы келетін мақсатпен жасалған мәмілелер.

№ 7-тақырып. Өкілдік. Сенімхат. Мерзімдер. Талап қою мерзімі.

Тақырыптың мазмұны: Өкілдіктің түсінігі, маңызы және қолданылу аясы. Өкілдіктің түрлері. Өкіл бола алмайтын тұлғалар. Заңды өкілдіктің ерекшеліктері. Шартты (ерікті) өкілдік. Коммерциялық өкілдік. Оның өкілеттігі және белгілеу тәсілдері. Мәміле жасауға өкілеттігін асыра пайдаланып және мәміле жасауға уәкілдік берілмеген тұлғаның жасаған мәмілесі. Сенімхаттың түсінігі, түрлері және әрекет ету мерзімі. Сенімхаттың нысаны. Міндетті нотариалды нысанды талап ететін сенімхаттар және нотариалды куәландырылғандарға теңестірілген сенімхаттар. Заңды тұлғаның атынан берілген сенімхаттың нысаны. Сенімнің ауысуы. Сенімхаттың тоқтатылуы және оның тоқтатылуының салдары. Азаматтық құқықтағы мерзімдердің түсінігі, маңызы және заңи табиғаты. Мерзімдердің түрлері және заңи маңызы. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және міндеттердің орындау мерзімдері. Бұлтартпау мерзімдері. Кінәраттық, кепілдік мерзімдері және қызмет ету (жарамдылық) мерзімдері. Иелену мерзімі және оның талап қою мерзімімен байланысы. Мерзімдерді анықтау, оларды есептеу тәртібі. Азаматтық құқықтарды қорғау мерзімдері. Талап қою мерзімінің түсінігі және маңызы. Талап қою мерзімдерінің ережелерін қолдану. Талап қою мерзімдерінің түрлері: жалпы және арнайы. Талап қою мерзімі қолданылмайтын талаптар. Талап қою мерзімінің өтуінің басталуы. Талап қою мерзімінің өтуін тоқтата тұру. Талап қою мерзімінің өтуін тоқтата тұратын мән-жайлар. Талап қою мерзімін қалпына келтірудегі мерзімдерді есептеу тәртібі. Талап қою мерзімінің өтуіндегі үзіліс. Талап қою мерзімін

қалпына келтіру. Талап қою мерзімін қалпына келтіруде ескерілетін мән-жайлар. Талап қою мерзімінің өтіп кету салдары. Талап қою мерзімінің қосымша талаптарға қолданылуы.

№ 8-тақырып. Заттық құқықтар. Меншік құқығы. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтардың туындауы және тоқтатылуы.

Тақырыптың мазмұны: Заттық құқық азаматтық құқықтың салашығы ретінде. Заттық құқықтардың түсінігі және мазмұны. Заттық және міндеттемелік құқықтардың салыстырмалы сипаттамасы. Заттық құқықтардың жіктелуі. Кепіл мен жалдауды заттық құқықтарға жатқызу мәселелері. Иелену заттық құқық ретінде. Меншік экономикалық категория ретінде. Меншік құқығының түсінігі объективті азаматтық құқық ретінде. Меншік иесінің өкілеттіктері, олардың мазмұны және жүзеге асыру мен қорғау шектері. Меншік иесінің ауыртпалықтары. Меншік құқығының мерзімсіздігі. Қазақстан Республикасының Конституциясы бойынша меншік нысандары. Жеке меншік құқығы. Мемлекеттік меншік объектілерін жекешелендіру. Мемлекеттік меншік құқығы. Республикалық және коммуналдық меншік. Меншік құқығының объектілері мен субъектілері. Азаматтық құқықтың жария субъектілерінің меншік құқығының ерекшеліктері. Меншік құқығына ие болу. Меншік құқығының пайда туындауының бастапқы тәсілдері. Жаңа затты дайындау. Өз бетімен салынған құрылысқа меншік құқығын алу. Өңдеу. Жинауға арналған көпшілік қолды заттарды меншікке айналдыру. Олжаға меншік құқығын алу шарттары. Көмбе. Қараусыз немесе қаңғып жүрген малға немесе басқа да үй жануарларына меншік құқығын алу. Меншік иесі жоқ жылжитын заттарға меншік құқығын алу. Иелену мерзімі. Жемістер мен табыстарға меншік құқығы. Пәтер, гараж үшін үлестерді толық төлеу. Меншік құқығының туындауының туынды тәсілдері. Шарт бойынша алушының меншік құқығы пайда болатын кез. Заттардың берілуі. Мүліктің кездейсоқ жойылу және бүліну тәуекелі. Меншік құқығының тоқтатылу негіздері. Меншік құқығын ерікті және мәжбүрлеп тоқтату. Меншік иесінің еркімен меншік құқығын тоқтату. Меншік құқығынан бас тарту. Заттың қирауына немесе жойылуына байланысты меншік құқығының тоқтатылуы. Меншік иесінен оған тиесілі мүлікті мәжбүрлеп алу. Ірі бағалы заттарды сатып алу. Меншік иесінің міндеттемелері бойынша мүлкінен ақы өндіріп алу. Заң 23 құжаттарына сәйкес бұл тұлғаға тиесілі бола алмайтын мүлікті иеліктен айыру. Жер учаскесін алып қоюға байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру. Реквизиция және тәркілеу. Мемлекет меншігіне алып қою. Үлесті меншік қатысушысына ортақ мүліктегі оған тиесілі бөліктің орнына өтем төлеу. Жер учаскесін мемлекет мұқтаждықтары үшін сатып алу. Мәжбүрлеп тоқтатудың өзге де тәсілдері. Тұрғын үй-жайға меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар. Тұрғын үй-жайдың меншік иесінің отбасы мүшелерінің тұрғын үй-жайды пайдалану құқығы. Жер учаскесі меншік құқығының объектісі ретінде.

№ 9-тақырып. Ортақ меншік құқығы. Өзге де (шектелген) заттық құқықтар.

Тақырыптың мазмұны: Ортақ меншіктің түсінігі және туындау негізі. Ортақ меншік құқығының түсінігі және түрлері. Ортақ үлестік меншік. Ортақ үлестік меншік құқығындағы үлестерді анықтау. Үлестік меншіктегі мүлікті иелену, пайдалану және билік ету. Сатып алудың басым құқығы. Үлесті меншіктегі мүлікті пайдаланумен байланысты кірістер мен шығындарды 25 ортақ үлестік меншік қатысушыларының арасында бөлу. Ортақ үлесті меншіктегі мүлікті бөлу және одан үлесті бөліп шығару. Ортақ бірлескен меншік, оның туындау негіздері. Ортақ бірлескен меншіктегі мүлікті иелену, пайдалану және билік ету. Ортақ бірлескен меншіктегі мүлікті бөлу және одан үлесті бөліп шығару. Ерлі-зайыптылардың ортақ меншігі. Шаруа және фермер қожалығының мүлкіне оның қатысушыларының ортақ бірлескен меншік құқығы. Кондоминиум ортақ бірлескен меншік құқығының ерекше нысаны ретінде. Меншік иесі болып табылмайтын тұлғалардың заттық құқықтарының түрлері. Шаруашылық жүргізу құқығы. Шаруашылық жүргізу құқығының түсінігі, субъектілері және мазмұны, шектері. Шаруашылық жүргізудегі мүлікке меншік құқығы. Оралымды басқару құқығының түсінігі, субъектілері және мазмұны. Қазыналық кәсіпорын мүлкі мен мекеменің мүлкіне билік ету. Шаруашылық жүргізу құқығы мен оралымды басқару құқығына ие болу және тоқтату. Кәсіпорын немесе мекеме басқа меншік иесіне өту кезінде мүлікке құқықтарды сақтау. Жер пайдалану құқығы және жер қойнауын пайдалану құқығы. Сервитуттар: түсінігі, түрлері, оларды бекіту тәртібі мен негіздері. Узуфрукт, эмфитевзис, суперфиций.

№ 10-тақырып. Меншік құқығы мен өзге де заттық құқықтарды қорғау.

Тақырыптың мазмұны: Меншік құқығын және өзге де заттық құқықтарды қорғаудың азаматтық-құқықтық құралдарының жүйесі. Меншік құқығын қорғаудың заттық-құқықтық және міндеттемелік-құқықтық тәсілдері. Меншік иесінің мүлікті өзгенің заңсыз иеленуінен талап етуі (виндикациялық талап). Виндикациялық талапты қанағаттандыру негіздері. Заттарды заңсыз иеленуден қайтарып алу кезінде есеп айырысу. Меншік иесі құқықтарын иеленуден айыруға байланысы жоқ бұзылудан қорғау (негаторлық талап). Мүлікті тізімнен алып тастау туралы талап (тыйым салудан босату). Меншік құқығын тану туралы талаптар. Меншік иесі болып табылмайтын иеленушінің құқықтарын қорғау. Билік пен басқару органдарының актілерімен меншік иесінің құқықтарын заңсыз айыру мен шектеу кезінде меншік құқығын қорғау. Меншік құқығын азаматтық-құқықтық қорғаудың өзге де тәсілдері.

№ 11-тақырып. Міндеттеменің түсінігі мен мазмұны. Міндеттемедегі тараптар. Міндеттемені орындау.

Тақырыптың мазмұны: Міндеттемелік құқықтың түсінігі мен жүйесі. Міндеттеменің түсінігі мен мазмұны, оның басқа мүліктік құқықтық қатынастардан айырмашылығы. Міндеттеменің туындау негіздері. Міндеттеменің субъектілері. Міндеттемедегі тұлғалардың көптігі. Міндеттемелердің жіктелуінің мәселелері. Міндеттемелердің түрлері. Ортақтасқан, үлестік және субсидиарлық міндеттемелер. Үшінші тұлғалардың қатысуымен міндеттемелер. Регрестік міндеттемелер. Үшінші тұлғалардың 29 пайдасына міндеттемелер. Міндеттемедегі тұлғалардың ауысуы. Құқықты (талап етуді) беру. Қарызды алмастыру. Міндеттеменің орындалуының түсінігі мен қағидаттары. Міндеттемені орындаудан біржақты бас тартуға және міндеттеменің шарттарын бір жақты өзгертуге жол берілмеуі. Міндеттемені тиісті борышқордың тиісті несие берушіге орындауы, міндеттемені борышқор үшін үшінші тұлғаның орындауы. Ортақтасқан және үлестік міндеттемелердің орындалу ерекшеліктері. Міндеттемені толық көлемде орындау. Міндеттемені бөлшектеп орындау ережелері. Міндеттемені орындау мерзімі. Міндеттемеде ол орындалатын мерзім көрсетілмесе және бұл мерзімді анықтауға мүмкіндік беретін шарттар болмаса орындау тәртібі. Міндеттемені мерзімінен бұрын орындау. Міндеттемені мерзімінде орындамаудың салдары. Міндеттеме орындалатын жер. Ақшалай міндеттемені орындаудың ерекшеліктері. Міндеттемені орындау тәсілі. Міндеттемені заттай орындау. Міндеттемені қарсы орындау. Міндеттемені мерзімін өткізіп орындаудың салдары.

№ 12-тақырып. Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету.

Тақырыптың мазмұны: Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз етудің түсінігі және тәсілдері. Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерінің аксессуарлық сипаты. Айып төлеудің түсінігі мен түрлері. Айып төлеу туралы келісімнің нысаны және оны сақтамау салдары. Залалдар мен айып төлеудің арақатынасы. Кепілпұл, оның аванстан айырмашылығы. Кепілпұлмен қамтамасыз етілген міндеттемені орындамаудың және тоқтатудың салдары. Борышқордың мүлкінен ұстап қалу. Кепілдік міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету әдісі ретінде. Кепілдік берушінің жауапкершілігі. Кепіл болушылық. Кепіл болушылықтың туындау негізі. Кепіл болушылықты тоқтату. Кепілдік жарна. Кепіл. Кепілдің түсінігі және туындау негіздері. Кепілдің түрлері. Кепілді қайталап салу. Кепіл міндеттемесін ұстап қалу. Кепілге салынған мүліктен ақы өндіріп алу негіздері мен тәртібі. Кепілге салынған мүлікті сату. Кепілді тоқтату негіздері. Айналымдағы тауарларды кепілге салу. Ломбардта заттарды кепілге салу. Ипотека. Ипотеканың түсінігі мен пәні. Ипотеканың пәні бола алмайтын мүлік. Ипотека туралы шартты мемлекеттік тіркеу. Тұрғын үйлер мен пәтерлер ипотекасының ерекшеліктері.

№ 13-тақырып. Міндеттемені тоқтату.

Тақырыптың мазмұны: Міндеттемені тоқтату негіздері (тәсілдері). Тиісінше орындау міндеттемені тоқтату тәсілі ретінде. Міндеттеменің орындалуын куәландыру. Міндеттеменің бір тарабының талап етуі бойынша міндеттемені тоқтату, міндеттемелерді тиісінше орындаумен тоқтату. Бас тарту. Несие беруші мен борышқордың бір тұлға болуы. Жаңғыртылу. Борышты кешіру. Міндеттемені біртектес қарсы талапты есепке жатқызу арқылы тоқтату. Есепке жатқызу жол берілмейтін жағдайлар. Орындауға мүмкіндік болмағандықтан міндеттеменің тоқтатылуы. Мемлекеттік органның құжаты негізінде міндеттеменің тоқтатылуы, тоқтатылу салдары. Азаматтың қайтыс болуымен міндеттеменің тоқтатылуы. Заңды тұлғаның таратылуымен міндеттеменің тоқтатылуы. Міндеттеменің тоқтатылуының өзге де әдістері.

№ 14-тақырып. Міндеттемені бұзғандығы үшін азаматтық құқықтық жауапкершілік.

Тақырыптың мазмұны: Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің түсінігі мен функциялары. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің, санкциялар мен құқық бұзушыға жедел ықпал ету шараларының арақатынасы. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің нысандары. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің түрлері: шарттық және шарттан тыс, үлестік және ортақтасқан, негізгі және субсидиарлық, толық және шектелген, аралас жауапкершілік, регресс тәртібімен жауапкершілік. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің шарттары (негіздері). Құқыққа қайшы мінез-құлық. Зиян келтіру. Құқыққа қайшы әрекет пен зиян келтірудің арасындағы себепті байланыс. Кінә. Азаматтық құқықтағы кінәнің ерекшеліктері. Кінәсіздік жауапкершіліктің негіздері. Кәсіпкерлік қызмет саласындағы жауапкершіліктің ерекшеліктері. Жауапкершіліктен босататын мәнжайлар. Оқиға және бой бермейтін күш. Борышқордың мерзімді өткізіп алу салдары және несие берушінің мерзімді өткізіп алу салдары. Моральдық зиян. Моральдық зиянды ақшалай өтеу. Ақшалай міндеттемені орындамағаны үшін жауапкершіліктің ерекшеліктері. Басқаның ақшасын заңсыз пайдаланғаны үшін жауапкершілік.

№ 15-тақырып. Шарттың түсінігі мен ережелері. Шартты жасасу, өзгерту және бұзу.

Тақырыптың мазмұны: Шарттың түсінігі мен маңызы. Қазақстанда нарықтық қатынастарды қалыптастырудағы шарттың рөлі. «Шарт», «мәміле», «міндеттеме» ұғымдарының арақатынасы. Шарт еркіндігі қағидаты және оның шектелуі. Шарттардың түрлері. Жария шарт. Қосылу шарты. Алдын ала жасалатын шарт. Шарттың қатысушыларының пайдасы үшін және үшінші тұлғалардың пайдасы үшін жасалатын шарттар. Бір тарапты және өзара шарттар. Ақылы және ақысыз шарттар. Шартты түсіндіру. Шарттың мазмұны. Шарт ережелері. Шарттың елеулі ережелерінің заңи маңызы. Шарттың әдеттегі, қосымша және үлгі ережелері. Шарт нысаны. Ауызша, конклюдентті әрекеттер арқылы және үндемей қалу жолымен жасалатын шарттар. Жай жазбаша нысанда жасалатын және нотариалды нысан талап етілетін шарттар.

Шарттың заңмен талап етілген нысанын сақтамау салдары. Шарттарды 36 мемлекеттік тіркеу және мемлекеттік тіркеу туралы талаптарды сақтамау салдары. Шарт жасасу. Шарт жасасу кезеңдері. Оферта мен акцептке қойылатын талаптар. Жария оферта. Шарт жасалатын кез. Шарт жасалатын жер, оның заңи маңызы. Шартты міндетті түрде жасасу жағдайлары және тәртібі. Сауда-саттықта жасалатын шарттың ерекшеліктері. Шартқа дейінгі даулар. Шартты өзгерту және бұзу. Шартты оның әрекет ету кезеңінде өзгерту және бұзу негіздері. Шартты бір жақты өзгерту және тоқтату. Мән-жайлардың елеулі түрде өзгеруіне байланысты шартты өзгерту және бұзу ерекшеліктері. Шартты өзгерту және тоқтату салдары мен тәртібі.

Нормативтік-құқықтық актілер

- Қазақстан Республикасының Конституциясы 30 тамыз 1995 ж. (17.09.2022 ж. өзгерістер және толықтырулармен бірге)
- Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім), 1994 жылы 27 желтоқсанда қабылданған (07.03.2023 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге)
- Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылы 1 шілде қабылданған (03.03.2023 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге)
- ҚР «Құқықтық актілер туралы» Заңы, 06.04.2016 ж. (01.01.2023 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге)
- Коммерциялық емес ұйымдар туралы ҚР 2001 жылғы 16 қаңтардағы Заңы (30.12.2022 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге)
- Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы ҚР 1995 жылғы 17 сәуірдегі Заңы (12.09.2022 ж. берілген өзгерістер және толықтырулармен) Акционерлік қоғамдар туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы N 415 Заңы
- Тұтыну кооперативі туралы ҚР Заңы 8 мамыр 2001 жылы қабылданған
- Мемлекеттік мүлік туралы Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 1 наурыздағы Заңы
- Қоғамдық бірлестіктер туралы ҚР 1996ж 31 мамырдағы Заңы
- Су пайдаланушылардың селолық тұтыну кооперативі туралы ҚР 2003 жылы 8 сәуірде қабылданған Заңы
- Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 11 қазандағы Заңы
- ҚР «Оңалту және банкроттық туралы» заңы 2014 жылғы 7 наурыз
- ҚР Бағалы қағаздар рыногы туралы Заңы 2 шілде 2003 ж.
- ҚР Азаматтық туралы Заңы 20 желтоқсан 1991 ж
- ҚР Мемлекеттік кәсіпорындар туралы Заңы 19 шілде 1995 ж.
- ҚР Өндірістік кооператив туралы Заңы 5 қазан 1995 ж. (24.11.2021 ж. өзгерістер және толықтырулармен)

Негізгі әдебиеттер

- 1) Климкин С.И. Гражданское право Республики Казахстан: зигзаги нормотворчества. – Алматы: Жеті Жарғы, 2019. – 252 с.
- 2) Сулейменов М.К. Басин Ю.Г. ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО ТОМ I Учебник для вузов <https://online.zakon.kz>
- 3) Идрышева С.Қ. Азаматтық құқық (жалпы бөлім). М.С. Narikbaev atyndagy KAZGUU Universiteti» акционерлік қоғамы. – Астана, 2018. -139б. <http://repository.kazguu.kz/bitstream/handle/>
- 4) Азаматтық құқық (Жалпы бөлім): Г.М. Тлебаева, А.А. Кожаметова, И.К. Жадраев, А.Т. Жунисалиев / Алматы: Отан ЖҚ, 2015 – 132 б.
- 5) Гражданское право: учебник в 2 т. О.Г. Алексеева, Е.Р. Аминов, М.В.Бандо и др. Под ред. Б.М. Гонгало 3- издание. - М.: Статут, 2018. Т. 2. file:///C:/Users/Admin/Downloads/gongalo_bm_grazhdanskoe_pravo_tom_2.pdf
- 6) Азаматтық құқық (Жалпы бөлім А.С.Рамазанова. – Өскемен: С.Аманжолов атындағы ШҚМУ «Берел» баспасы, 2016. – 130 б.
- 7) Гражданское право. Том I. Общая часть. Учебник для вузов (академический курс). /Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы, 2013. – 776 с.
- 8) Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственное право. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы 2013. – 488 с.
- 9) Практика. Выпуск 46. Залог. Исполнение судебных решений / Под ред. К.А. Мами, А.Ж. Ештая, А.Г. Диденко – Алматы 2016. – 156 с.
- 10) Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Выпуск 45. Сборник судебных актов по недействительным сделкам / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко – Алматы 2016. – 276 с.
- 11) Диденко А.Г. Вызовы времени: теория недействительных сделок и ее отражение в современной правовой действительности. – Алматы 2016//Библиотека информационного портала [Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32648705>](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32648705).

- 12) Диденко А.Г. Вызовы времени: теория юридических фактов и ее отражение в правовой действительности. Приложение к сборнику. Выпуск 44. – Алматы: Раритет, 2015. – 68 с.
- 13) Гражданское право: вызовы времени: материалы международной научной конференции, посвященной 70-летию юбилею д.ю.н., профессору Диденко А.Г. / Отв. ред. Уварова Н.В. – Алматы: Каспийский общественный университет, 2015. – 676 с.
- 14) Гражданское право Республики Казахстан: опыт теоретического исследования. Том 1 / М.К. Сулейменов. Часть первая. Историческая. – Алматы 2016. – 400 с.
- 15) Гражданское право Республики Казахстан: опыт теоретического исследования. Том 2 / М.К. Сулейменов. Часть вторая. Теоретическая. Раздел 1. Общие проблемы гражданского права. – Алматы 2016. – 576 с.
- 16) Гражданское право Республики Казахстан: опыт теоретического исследования. Том 3 / М.К. Сулейменов. Часть вторая. Теоретическая. Раздел 2. Гражданское правоотношение. – Алматы 2016. – 464 с.
- 17) Избранные труды по частному праву (2011-2016). Том 1 / М.К. Сулейменов. Гражданское право. – Алматы 2016. – 584 с.
- 18) Избранные труды по частному праву (2011-2016). Том 2 / М.К. Сулейменов. Смежные отрасли и институты права. – Алматы 2016. – 624 с.
- 19) Климкин С.И. Товарищество с ограниченной ответственностью: Комментарий к Закону РК от 22 апреля 1998 года. – 2-е изд., испр. и доп. / С.И. Климкин. - Алматы: Юрист, 2016. – 244 с.

Қосымша әдебиеттер

1. Сулейменов М.К. Есть ли пределы толкования Верховным Судом норм Гражданского кодекса? // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37435595/>.
2. Сулейменов М.К. Может ли нормативное постановление Верховного Суда быть выше закона? // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37379476#pos=1;-173>.
3. Сулейменов М.К. Нормативное закрепление категории ничтожной сделки в законодательстве Казахстана: вызовы времени или повторение чужих ошибок? // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37894907>.
4. Сулейменов М.К. Деньги в системе объектов гражданских прав // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37038244>.
5. Сулейменов М.К. К вопросу о месте права собственности в системе гражданских прав // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32121197>.
6. Сулейменов М.К. Юридические факты в гражданском праве: проблемы теории и практики // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=33796397>.
7. Сулейменов М.К. Понятие и способы защиты гражданских прав // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=33100058>.
8. Сулейменов М.К. Добросовестность в гражданском праве: проблемы теории и практики // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31637150>.
9. Сулейменов М.К. Гражданский кодекс Республики Казахстан: прошлое, настоящее, будущее // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35197760>.
10. Сулейменов М.К. Гражданское законодательство Республики Казахстан: современное состояние и пути совершенствования // Библиотека информационного портала Zakon.kz,
11. Диденко А.Г. О методологии исследования теории юридических фактов // Библиотека информационного портала Zakon.kz,
12. Диденко А.Г. Категория справедливости в частном праве // Библиотека информационного портала Zakon.kz,
13. Диденко А.Г., Нестерова Е.В. Об имущественной ответственности должностных лиц акционерных обществ // Библиотека информационного портала Zakon.kz,
14. Диденко А.Г., Нестерова Е.В. Согласие супруга на отчуждение доли в ТОО // Библиотека информационного портала Zakon.kz,
15. Диденко А.Г. Кенжебаева А. Правовой режим Национального фонда Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30076980>.
16. Диденко А.Г., Нестерова Е.В. Порядок и последствия выбытия участника из хозяйственного товарищества // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30060172>.
17. Климкин С.И. Внеуставные сделки // Библиотека информационного портала Zakon.kz,
18. Климкин С.И. Законодательство и договор в свете коллизий налогового и гражданского права // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31101056>.
19. Климкин С.И. Исполнительный орган товарищества с ограниченной ответственностью (срок полномочий и ответственность) // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30960821>.

20. Климкин С.И. Комментарий к Нормативному постановлению Верховного суда Республики Казахстан № 2 от 10 июля 2008 года О некоторых вопросах применения законодательства о товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30436117.

21. Климкин С.И. О делении юридических лиц на коммерческие и некоммерческие по ГК Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1015505.

22. Нестерова Е.В. Проблемы нормативного закрепления ничтожных и оспоримых сделок в законодательстве Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34933281.

23. Нестерова Е.В. Гражданско-правовая ответственность предпринимателей за нарушение договорных обязательств // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31480704.

24. Нестерова Е.В. Основания прекращения права государственной собственности // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30101835.

25. Ильясова К.М. Вопросы добросовестности при приобретении прав на недвижимое имущество по законодательству Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34106001.

26. Ильясова К.М. Возврат исполненного при расторжении договора // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31251912.

27. Ильясова К.М. О соотношении понятий «недействительные» и «несовершенные» сделки в гражданском законодательстве Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=39409285.

28. Карагусов Ф.С. О развитии конституционных основ правового регулирования права собственности в Республике Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

29. Карагусов Ф.С. О недействительности уступки регрессных требований // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=39260276.

30. Карагусов Ф.С. О понятии денег как объектах гражданских прав и инфраструктуре денежного обращения // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37815810.

31. Скрябин С.В. Соотношение виндикации и реституции в гражданском праве Казахстана // Рольф Книпер и частное право постсоветских стран. – Алматы: «Дәуір-Кітап», 2016. – С. 248-266.

32. Скрябин С.В. О правовой природе приоритетного права государства // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31502760.

33. Скрябин С.В. Вещное право Республики Казахстан: современное состояние и перспективы развития // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=33875974#pos=1;-173.

34. Осипов Е.Б. Правоспособность как необходимое условие для заключения договора // Библиотека информационного портала Zakon.kz, http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35879547.

35. Сазанова, И. В. Право собственности и другие вещные права: учебно-методическое пособие / И. В. Сазанова. – Южно-Сахалинск: СахГУ, 2019. – 124 с. <http://sakhgu.ru/wp-content/uploads/page>

Интернет- қайнар көздер:

www.president.kz

www.government.kz

www.parlam.kz

www.procuror.kz

www.zakon.kz

www.finpok.kz

www.keden.kz

www.kodeks.ru

www.garant.ru

www.notariat.kz

Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (ерекше бөлім) бойынша кешенді емтихан бағдарламасының мазмұны

Тақырыптар:

№ 1 тақырып. Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар:

Сатып алу сату шарты және оның жекелеген түрлері: бөлшектеп сатып алу сату, тауар жеткізілім, келісім-шарт жасасу, энергиямен жабдықтау, кәсіпорынды сату, жекешелендіру

2 тақырып. Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар.

Айырбас шарты, сыйға тарту шарты, рента шарты.

3 тақырып. Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттар. Мүлік жалдау шартының жалпы ережелері. Көлік құралдарын жалға алу, прокат.

4 тақырып. Лизинг, тұрғын-үйді жалдау шарты, ссуда (мүлікті тегін пайдалану) шарты. Кәсіпорынды жалдау. Үйлерді және ғимараттарды жалдау. Лизинг шарты.

5 тақырып. Жұмысты орындау жөніндегі шарттар (мердігерлік сипаттағы шарттар). Мердігерлік туралы жалпы ережелер. Тұрмыстық мердігерлік. Құрылыс мердігерлігі. Жобалау және іздестіру жұмыстарына, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік.

6 тақырып. Қызмет көрсету жөніндегі шарттар. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Тасымалдау шарты. Кеме жалдау (чартер) шарты. Көлік экспедициясы шарты.

7 тақырып. Заем шарты. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты

8 тақырып. Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік шот шарты. Ақша аударымы туралы шарт. Банктік салым туралы шарт

9 тақырып. Сақтау шарты. Сақтаудың жекелеген түрлері. Сақтандыру шарты.

10 тақырып. Тапсырма шарты. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз ісәрекет жасау. Комиссия шарты. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты.

11 тақырып. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты.

12 тақырып. Конкурстық міндеттемелер. Тендер. Аукцион.

13 тақырып. Зиян келтірудің салдарынан туындайтын міндеттемелер. Моральдық зиянды өтеу. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер.

14 тақырып. Интеллектуалдық меншік құқығы. Авторлық құқық. Сабақтас құқықтар. Селекциялық жетістіктерге құқық. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Тауар белгісі. Тауар шығарылатын жердің атауы.

15 тақырып. Мұрагерлік құқық

№ 1 тақырып. Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар.

I бөлім. Сатып алу сату шарты және оның жекелеген түрлері: бөлшектеп сатып алу сату, тауар жеткізілім, келісім-шарт жасасу, энергиямен жабдықтау, кәсіпорынды сату, жекешелендіру

Тақырыптың мазмұны. Меншік құқығы, шаруашылық жүргізу және оралымды басқарудың заттық құқықтар ретіндегі ұғымы. Шарт меншік құқығының, шаруашылық жүргізудің және оралымды басқарудың туындау негізі ретінде. Сатып алу сату шартының тараптары. Сатып алу сату шартының пәні елеулі ереже ретінде. Тауар жөніндегі ереже (аталуы және саны). Сатушының тауар беру жөніндегі міндетін орындау мерзімі мен сәті. Тауардың кездейсоқ жойылу, бүліну қаупінің ауысуы. Үшінші тұлғалардың құқықтарынан тыс тауар. Эвикция. Тауар ассортименті. Тауар сапасы. Тауардың жарамдылық мерзімі. Тауар сапасына кепілдік. Тауар жөніндегі өзге де ережелер (тауардың жиынтықтылығы, тауарды салатын ыдыс және оны буып-түю). Тауар бағасы, тауарға ақы төлеу мерзімі және тәртібі. Тауарды кредитке сату. Сатып алу сату шартының ережелерін бұзу салдары. Бөлшектеп сатып алу сату шартының ұғымы, нысаны және ерекшеліктері. Сатушы – кәсіпкерлік қызметтің субъектісі ретінде. Жария шарт. Тауарларды үлгілер бойынша сату. Бөлшектеп сатып алу сату шартын жасасудың ерекшеліктері. Автоматтарды пайдалана отырып тауарды сату. Тауарды сатып алушыға жеткізіп беру туралы шартпен сату. Сапасы лайықты тауарды алмастыру. ҚР азаматтық кодексінің, «Тұтынушыларын құқығын қорғау туралы» ҚР заңының, ҚР кәсіпкерлік кодексін, «Сауда қызметін реттеу туралы» ҚР заңының, «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» ҚР заңының және өзге де нормативтік құқықтық актілердің ережелерін талдау. Тауар жеткізілім шартының ұғымы. Тауар жеткізілім шартының елеулі ережелері. Тауар жеткізілім шартының нысаны. Тауар жеткізілім шартының пәні, бағасы және өзге де ережелері. Ұзақ мерзімді тауар жеткізілім шарты. Жекелеген бөліктермен тауар жеткізу. Тауарды жеткізудің кезеңдері, тәртібі және графигі. Тауарды жөнелту. Тауарды жеткізу. Жетіспеген тауар. Жетіспеген тауар бойынша тауарлардың түр-түрі. Тауар жеткізілім шарты бойынша іскерлік айналым ережелері. Тауарларды таңдау. Ыдыс және буып-түю. Жетіспеген тауар және тауар жеткізілімдегі кешіктіру үшін айып төлеу. Тауар жеткізілім шарты бойынша тапсырыс беруші мен тауар жеткізушінің жауаптылығы. Тауар жеткізілім шартын орындаудан біржақты тәртіпте бас тарту. Келісім шарт жасасу шартының ұғымы. Келісім-шарт жасасу шартының тараптары – ауылшаруашылық өнімдерін өндіруші (сатушы), мұндай тауарларды қайта өңдеу немесе сату үшін сатып алатын тұлға (сатып алушы). Энергиямен жабдықтау шартының ұғымы және белгілері. Қосылған желі ұғымы. Тұрмыстық мақсатта тұтынушымен энергиямен жабдықтау шартын жасасу сәті. Энергияның азаматтық құқықтың объектісі ретіндегі ұғымы және ерекшеліктері. Энергиямен жабдықтау шартының тараптары – энергиямен жабдықтаушы ұйым, абонент. Желілерді, аспаптар мен жабдықтарды пайдалану. «Электрэнергетика туралы» ҚР заңын, «Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР заңын талдау. Кәсіпорынды сату шартының ұғымы. Кәсіпорын азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Кәсіпорынды сату шартының нысаны. Кәсіпорынға құқықтың ауысуы.

2 тақырып. Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар.

II бөлім. Айырбас шарты, сыйға тарту шарты, рента шарты.

Тақырыптың мазмұны Айырбас шартының ұғымы. Рим құқығындағы айырбас шарты. Тараптардың құқықтары мен міндеттері. Айырбас шарты мүлікке меншік (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) құқығын беруге байланысты шарттардың бір түрі ретінде. Заттар, құқықтар, жұмыстар және қызмет көрсетулер айырбас шартының пәні ретінде. Айырбасталатын тауарлардың бағасы және құндылығының теңдігі. Айырбас шарты тараптарының өзара міндеттері. Айырбасталатын тауарларға меншік құқығының ауысуы. Айырбас шарты бойынша берілген тауардың мәжбүрлі алынып қойылғаны үшін жауаптылық. Мемлекет айырбас шартының тарабы ретінде. Айырбас шартының құқықтық сипаттамасы. Айырбас шартының мерзімі. Айырбас шартының елеулі ережелері. Айырбас шартының нысаны. Айырбас шартының мазмұны. Айырбас шартынан туындайтын құқықтарды виндикациялық талаптар қою арқылы қорғау. Сыйға тарту шарты. Рим құқығындағы сыйға тарту шарты. Сыйға тарту шартының тараптарын айқындау. Сыйға тарту шартының пәні. Заттар сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тартушыға не үшінші тұлғаға қатысты мүліктік құқықтар (талаптар) сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сый алушыны сыйға тартушының не үшінші тұлғаның алдындағы мүліктік міндеттерінен босату сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шарты екіжақты мәміле ретінде. Заттық құқықтар сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартының нысаны. Сыйға тартуға уәде беру. Сыйға тарту шартының жарамсыздығының негіздері. Сый алушының сыйды қабылдаудан бас тартуы. Сыйға тартуға тыйым салу. Сыйға тартуға шектеу қою. Ортақ меншік сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартының пәні ретінде беруге болатын сыйлықтардың құны. Тұлғаның атынан сыйға тартуға жол берілмейтін жағдайлар. Сый алушы бола алмайтын тұлғалар. Шаруашылық жүргізудегі не оралымды басқарудағы мүлік сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартын орындаудан бас тарту. Сыйға тартудың күшін жою. Сыйға тарту шартын орындаудан бас тартуға және сыйға тартудың күшін жоюға жол берілмейтін жағдайлар. Сыйға тартылған заттардың кемшілігі себепті 10 зиян келтіру салдары. Сыйға тартуға уәде беру кезіндегі құқықмирасқорлық. Қайырымдылық. Жылжымайтын мүлікті сыйға тарту шарты. Сыйға тартушы мен сый алушының құқықтары және міндеттері. «Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР 2015 жылдың 18 қарашасындағы №410-V заңын талдау. Рента шарты. Рента шартының туындау және даму тарихы. Рента шартының ерекшеліктері. Рента шартының тараптары: рента төлеуші және рента алушы. Рента шартының нысаны. Рента шартының түрлері. Тұрақты рента. Ғұмырлық рента. Мүлікті рента төлемін алып отыру мақсатында иеліктен шығару. Жылжымайтын мүліктегі рента ауыртпалығы. Рента төлемін қамтамасыз ету, мүлікке қатысты кепіл құқығы. Рента төлеушінің міндеттемені орындамауы не тиісінше орындамауы қаупін рента алушының пайдасына сақтандыру. Рента шарты бойынша төлемдер. Рента төлемін кешіктіргендігі үшін жауаптылық. Рента шартын бұзу. Рента төлеушіге мүлікті беру барысында рента алушының мүдделерінің құқықтық кепілдіктері. Тұрақты рента және оның ерекшеліктері. Тұрақты рента алушылары. Тұрақты рента нысаны және мөлшері. Тұрақты рента төлемдерінің мерзімі. Төлеушінің тұрақты рентаны сатып алу құқығы. Рента алушының талабы бойынша тұрақты рентаны сатып алу. Тұрақты рентаны сатып алу. Тұрақты рента төлемі үшін берілген мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі. Ғұмырлық рента. Ғұмырлық рентаны алушылар. Ғұмырлық рентаның мөлшері. Ғұмырлық рентаның төлем мерзімдері. Рента алушының талабы бойынша ғұмырлық рента шартын бұзу. Рента шарты бойынша берілген мүліктің кездейсоқ жойылу қаупі. Ғұмырлық рента шарты тараптарының құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Өмір бойы асырауда ұстау. Өмір бойы асырауда ұстау шартының тараптары. Өмір бойы асырауда ұстауды ұсыну жөніндегі міндеттер. Өмір бойы асырауда ұстауды мерзімді төлемдерге алмастыру. Өмір бойы асырауда ұстауды қамтамасыз ету үшін берілген мүлікті пайдалану және иеліктен шығару. Өмір бойы асырауда ұстауды тоқтату.

3 тақырып. Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттар. Мүлік жалдау шартының жалпы ережелері. Көлік құралдарын жалға алу, прокат.

Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттардың жалпы белгілері. Мүлік жалдау шарты және оның белгілері. Мүлік жалдау шартының тараптары. Мүлік жалдау шартының объектілері. Кәсіпорын мүлік жалдау шартының объектісі ретінде. Жер пайдалану, жер қойнауын пайдалану құқықтары және өзге де заттық құқықтар мүлік жалдау шартының объектілері ретінде. Айналым қабілеттілігіне қарай мүлік жалдау шартының объектілерінің шеңберін шектеу. Қосалқы жалға беру. Қосалқы жалға берушінің жауаптылығы. Тұрғын-үйді, жер участогін, жер қойнауын және өзге де дербес табиғат объектілерін мүліктік жалдау шарты бойынша берудің ерекшеліктері. Мемлекет мүлкін мүліктік жалдау бойынша берудің ерекшеліктері. Мемлекеттік-жекешелік әріптестік шартының, соның ішінде концессия шартының негізінде мемлекеттік мүлікті жалға берудің ерекшеліктері. Мүлік жалдау шартының талаптары. Мүлік жалдау шартының нысаны. Мүлік жалдау шартының мерзімі. Жалға берілетін мүлікке қатысты үшінші тұлғалардың құқықтары. Мүлік жалдау шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Жалға алушының жалға алынған мүлікке билік ету шегі. Жалға берушінің жалға берілген мүлікті ұстап-тұту жөніндегі міндеттері. Жалға берілген мүлікке күрделі жөндеу жүргізу. Жалға алушының жалданған мүлікті ұстап-тұту жөніндегі міндеттері. Жалға алушының жалданған мүліктен алынатын өнімге, жемістерге және өзге де кірістерге меншік құқығы.

Жалданған мүлікке жасалған ажыратылатын және ажыратылмайтын жақсартулар. Тараптардың біреуінің талап етуі бойынша мүліктік жалдау шартын өзгерту және 12 бұзу. Жалға алушының шартты жаңа мерзімге жасасуға артықшылықты құқығы. Мүліктік жалдау шартын қайта жаңарту. Мүліктік жалдау шартының тараптар өзгерген кезде күшін сақтап қалуы. Қосымша жалдау шартының негізгі мүліктік жалдау шартына тәуелділігі. Келесідей нормативтік құқықтық актілерді талдау: ҚР Азаматтық Кодексі, ҚР Жер Кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңы, «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» ҚР Заңы. Көлік құралдарын жалдау. Көлік құралын экипажымен жалдау шарты. Көлік құралының ұғымы. Көлік құралын экипажымен жалдау шартының нысаны. Көлік құралының мазмұны. Жалға берушінің көлік құралын басқару мен техникалық пайдалану жөніндегі міндеттері. Көлік құралын сақтандыру. Көлік құралына келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Көлік құралы келтірген зиян үшін жауапкершілік. Көлік құралын экипажсыз жалдау шарты. Көлік құралын экипажсыз жалдау шартының нысаны. Көлік құралын экипажымен және экипажсыз жалдау шарты тараптарының жауаптылығы. Прокат шарты. Прокат шартының нысаны. Прокат шарты жария шарт ретінде. Прокат шартының ерекшеліктері. Прокат шартының мерзімі. Прокат шартындағы жалға берушінің және жалға алушының құқықтары. Жалға алушының прокат шартынан бас тарту құқығы. Мүлікті жалға алушыға беру. Жалға берілген мүліктің кемшіліктерін жою. Прокат шарты бойынша мүлікті пайдаланғаны үшін төленетін ақы. Прокат шарты бойынша берілген мүлікке күрделі және ағымдағы жөндеу жүргізу. Прокат шарты бойынша жалға алушыға берілген мүлікті қосалқы жалға беру.

4 тақырып. Лизинг, тұрғын-үйді жалдау шарты, ссуда (мүлікті тегін пайдалану) шарты. Кәсіпорынды жалдау. Үйлерді және ғимараттарды жалдау. Лизинг шарты.

Тақырыптың тазмұны: Лизинг шартының қалыптасу тарихы. Лизинг ұғымы. Лизинг шартының тараптары. Лизинг нысанасы. Үйлер, ғимараттар, машиналар, жабдықтар, құрал-саймандар, көлік құралдары, жер учаскелері және кез келген тұтынылмайтын заттар лизинг нысанасы ретінде. Шарттың пәні бола алмайтын мүліктер. Лизинг шартының елеулі ережелері. Лизинг нысанасына меншік құқығы. Лизинг түрлері. Ішкі және халықаралық лизинг. Қайтарымды лизинг. Қайта лизинг. Банктік лизинг. Қаржы лизингі, жедел лизинг. Толық лизинг. Қосалқы лизинг. Таза лизинг. Ислам лизингі. Лизинг шартының нысаны. Лизинг шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Мүлікті лизингке беру туралы сатушыны хабардар ету. Мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі. Лизинг шарты бойынша төленетін төлемдер. Лизинг алушыға лизинг шартының нысанасын беру. Сатушының жауапкершілігі. Қаржылық лизинг. Лизинг беруші. Лизинг алушы. Лизингтік мәміле. Лизингтік қызмет. Тұтынылмайтын заттар. Сатушы, лизингтік мәміленің қатысушылары. Лизинг мерзімі. Банкердің лизинг беруші ретіндегі лизингтік қызметін лицензиялау. Тұрғын үйді жалдау шарты. Тұрғын үйді жалдау шартының тараптары. Жеке тұлғалардың тұрғын үйді жалдау шартының тараптары ретінде міндетті қатысуы. Тұрғын үйді жалдау шартының пәні. Тұрғын үйге меншік құқығының және оны пайдалану құқығының туындау және тоқтату негіздері. Жеке (бөлек) меншік. Жалға беруші. Жалға алынатын үй. Жалға алушы. Жеке тұрғын үй қоры. Коммуналдық тұрғын үй қоры. Кондоминиум. Қосалқы жалға алушы. Ведомствалық тұрғын үй қоры. Мемлекеттік тұрғын үй қоры. Тұрғын үй ұғымы. Ғимарат ұғымы. Кәсіпорынды жалдау шарты. Кәсіпорын азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Кәсіпорынды жалдау шарты бойынша берілуіне жол берілмейтін мүліктер. Кәсіпорынның жұмысшыларына қатысты құқықтар мен міндеттер. Жалға алушыға борыштарын аударғаны туралы жалға беруші өз кредит берушілерін жалдау шарты жасалғанға дейін жазбаша түрде хабардар ету міндеті. Жалға алушыға тиісті борыштың ауысуына келісім. Кәсіпорынды жалдау кезіндегі кредит берушілердің құқықтарының қорғалуы. Несие берушілердің келісімін алмастан жалға алушыға борышты аудару кезіндегі жалға берушінің жауаптылығы. Кәсіпорынды жалдау шартының нысаны. Кәсіпорынды жалдау шартын жарамсыз деп тану негіздері. Жалға алынған мүлікті беру. Өткізу актісі. Жалға алушының кәсіпорынды ұстау және оны пайдалану бойынша шығындарды төлеу жөніндегі міндеттері. Жалға алынған кәсіпорынның мүлкін пайдалану. Жалға алушының жалға алынған кәсіпорынға өзгерістер мен жақсартулар енгізуі. Жалға алынған кәсіпорынға жасалған ажыратылмайтын жақсартулар. Жалға алынған мүлікке жасалған ажыратылмайтын жақсартулардың құнын жалға алушыға өтеп беру. Жалға алынған кәсіпорынды қайтару. Үйлерді не ғимараттарды жалдау шарты. Үйлерді не ғимараттарды жалдау шартының нысаны. Жалға алу ақысының мөлшері. Үйді немесе ғимаратты беру. Ғимарат ұғымы. Құрылыс ұғымы. Мүлікті тегін пайдалану шарты. Мүлікті тегін пайдалану шартының тараптары. Мүлікті тегін пайдалануға беру. Тегін пайдалануға берілген мүліктің кемшіліктері үшін жауапкершілік. Тегін пайдалануға берілген мүлікке үшінші тұлғалардың құқықтары. Келесідей нормативтік құқықтық актілерді талдау: «Қаржы лизингі туралы» ҚР Заңы, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңы, «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» ҚР Заңы, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі, ҚР Еңбек кодексі, «Тұрғын үй қатынастары туралы» ҚР Заңы, «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңы, «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» ҚР Заңы.

5 тақырып. Жұмысты орындау жөніндегі шарттар (мердігерлік сипаттағы шарттар). Мердігерлік туралы жалпы ережелер. Тұрмыстық мердігерлік. Құрылыс мердігерлігі. Жобалау және іздестіру

жұмыстарына, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік.

Тақырыптың мазмұны. Мердігерлік мазмұны. Мердігерлік шартының тараптары, пәні және нысаны. Мердігерлік шарты мен еңбек шартының ара қатынасы. Мердігерлік шартының интеллектуалдық меншік объектісін жасау жөніндегі шарттан айырмашылығы. Мердігерлік шартының түрлері (тұрмыстық мердігерлік, құрылыс мердігерлігі, жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік). Жұмысты мердігердің қарамағында орындау. Мердігердің шаруашылық еркіндігі. Материалдардың кездейсоқ жойылу қаупі. Бас мердігер және қосалқы мердігер. Бас мердігер және қосалқы мердігердің құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Жұмысты орындау мерзімі. Бастапқы, аралық және түпкі мерзімдер. Жұмыстың бағасы. Мердігерлік шартындағы мердігердің міндеттері. Мердігерге тапсырма. Смета. Тұрлаулы смета. Мердігердің үнемі. Жұмысқа ақы төлеу тәртібі. Жұмыстың нәтижесін, құралдарды, сыйақыны ұстап қалу құқығы. Жұмысты тапсырысшының материалдарын пайдалана отырып орындау. Тапсырысшы берген мүліктің сақталмағаны үшін мердігердің жауаптылығы. Тапсырысшының жұмыстарды орындау кезіндегі құқықтары. Мердігер тапсырысшыға ескертуге міндетті мәңжайлар. Тапсырысшының жәрдем көрсетуі. Тапсырысшының орындалған жұмысты қабылдауы. Жұмысты орындау барысындағы кемшіліктер. Жұмысты қабылдау өткізу актісі. Көрінеу кемшіліктер. Жасырын кемшіліктер. Кепілдік мерзімі. Сараптама. Жекелеген бөліктерді немесе толықтай қабылдау. Жұмыстың нәтижесін мердігердің сатуына жол беретін негіздер. Толықтай қабылдау барысында кемшіліктерді айқындаған реттегі тапсырыс берушінің құқықтары. Мердігерлік нысанасы жойылған немесе жұмысты аяқтау мүмкін болмаған жағдайдағы тараптар арасындағы есеп айырысу. Жұмыстың сапасы. Жұмыстың сапасына кепілдік. Кепілдік мерзімді есептеу тәртібі. Мердігердің жұмыс сапасының тиісті дәрежеде болмауы үшін жауапкершілігі. Жұмыс сапасының лайықсыздығы туралы талап арыздар жөніндегі мерзімнің ескіруі. Мердігердің тапсырысшыға ақпарат беру міндеті. Тараптар алған ақпараттың құпиялылығы. Коммерциялық құпия. Тапсырысшыға материалдар мен жабдықтарды қайтарып беру. Тұрмыстық мердігерлік шарты және оның ерекшеліктері. Тұрмыстық мердігерлік шарты жария шарт ретінде. Тұрмыстық мердігерлік шартының тараптары. Шарттың нысаны. Тапсырыс берушінің құқықтарына кепілдік беру. Тапсырысшыға жұмыстың нәтижелері туралы ақпарат беру. Тапсырысшыға жұмыс туралы ақпарат беру. Жұмысты мердігердің материалынан орындау. Жұмысты тапсырысшының материалынан орындау. Жұмыстың бағасы және оған ақы төлеу. Орындалған жұмыстан кемшіліктер табудың зардабы. Тапсырысшының орындалған жұмыс нәтижесін алуға келмеуінің зардабы. Құрылыс мердігерлігінің шарты және оның ерекшеліктері. Құрылыс мердігерлігі шартының тараптары. «Кілтке» дейінгі құрылыс туралы шарт. Құрылыс мердігерлігі шарты бойынша тәуекелді бөлісу. Жұмыстың кездейсоқ қымбаттау қаупі. Мердігердің тәуекелін сақтандыру. Жүргізілетін жұмыстардың қауіпсіздігі үшін жауаптылық. Жобалау-сметалық құжаттама. Жобалау-сметалық құжаттамаға өзгерістер енгізу. Жұмыстарды материалдық қамтамасыз ету. Жұмысқа ақы төлеу. Құрылыс салу үшін жер учаскесін беру. Тапсырысшының құрылыс мердігерлігі шартындағы қосымша міндеттері. Тапсырысшының шарт бойынша жұмыстың орындалуын бақылауы мен қадағалауы. Мердігердің қоршаған ортаны қорғау және құрылыс жұмыстарын қауіпсіз жүргізу жөніндегі міндеттері. Тараптардың құрылысты консервациялау кезіндегі міндеттері. Жұмыс нәтижелерін тапсыру және қабылдау. Мердігердің жұмыстардың сапасы үшін жауаптылығы. Құрылыс мердігерлігі шартындағы сапа кепілдіктері. Кемшіліктерді тапсырысшының есебінен жою. Жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік шарт. Жобалау және іздестіру жұмыстарының ұғымы. Жобалау және іздестіру жұмыстарына арналған бастапқы деректер. Тапсырысшының міндеттері. Мердігердің міндеттері. Мердігердің кепілдіктері. Жобалау-сметалық құжаттаманың және іздестіру жұмыстарының кемшіліктері үшін мердігердің жауаптылығы. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға шарттар. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстардың ұғымы. Шарттың тараптары. Жұмысты мердігердің (атқарушының) орындауы. Жұмысты тапсыру, қабылдау және оған ақы төлеу. Шарт туралы мәліметтердің құпиялылығы. Тараптардың жұмыс нәтижелеріне құқықтары. Тапсырысшының міндеттері. Мердігердің (атқарушының) міндеттері. Ғылымизерттеу жұмыстарына жасалған шартта нәтижеге жету мүмкіндігі болмауының салдары. Тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға жасалған шартта жұмыс нәтижесіне жету мүмкіндігі болмауының салдары. Мердігердің (атқарушының) шартты бұзғаны үшін жауапкершілігі.

6 тақырып. Қызмет көрсету жөніндегі шарттар. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Тасымалдау шарты. Кеме жалдау (чартер) шарты. Көлік экспедициясы шарты.

Тақырыптың мазмұны Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың ұғымы және белгілері. Қызмет азаматтық құқықтың объектілерінің дербес түрі ретінде. Мердігерлік және өтемелі қызмет көрсету шарттарының ажыратылуы. Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың мысалы. Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың құқықтық табиғаты. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Өтелмелі қызмет көрсету шартының тараптары. Өтелмелі қызмет көрсету шартын орындау. Қызметке ақы төлеу. Өтелмелі қызмет көрсету шартын орындаудан біржақты бас тарту. Өтелмелі қызмет көрсету шартының құқықтық реттелуі. Өтелмелі қызмет көрсету шартының кейбір түрлері: байланыс және ақпарат қызметі, медициналық қызметтер, әлеуметтік сипаттағы қызметтер, мал дәрігерлік қызметтер, аудиторлық қызметтер, құқықтық қызметтер,

туристік-экскурсиялық қызметтер, спорттық-сауықтыру қызметтері, шипажай-емдеу қызметтері, мәдени-тамашалау қызметтері. Өтелмелі қызмет көрсету шартынның мазмұны. Тасымалдау шарты. Жүктерді, жолаушыларды және қол жүгін тасымалдау. Көлік құралының ұғымы. Жүктерді тасымалдау ұғымы. Көлік туралы заңнамалық актілерде қарастырылған көлік жүкқұжаты, коносамент, тауар-көлік жүкқұжаты. Жолаушыларды тасымалдау шарты. Жолаушыларды тасымалдау шартын рәсімдейтін құжаттар. Кеме жалдау (чартер) шарты. Кеме жалдау (чартер) шартының тараптары: кемемен жалданушы, кеме жалдаушы. Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі ұзақ мерзімді шарттар. Көлік ұйымдарының арасындағы шарттар, тораптық келісімдер, жүктерді орталықтандырылған түрде әкелу (әкету) шарты және басқалар. Аралас тасымалдау. Жалпы пайдаланыстағы көлікпен тасымалдау. Көлік құралдарын беру, жүкті тиеу (түсіру). Кіре ақысы. Жүкті, жолаушыны және (немесе) теңдеме жүкті жеткізу мерзімі. Жүкке билік ету құқығы. Жолаушылардың құқықтары. Тасымалдау жөніндегі міндеттемелердің бұзылғаны үшін жауапкершілік. Тасымалдаушының көлікті бермегені үшін және жөнелтушінің берілген көлік құралдарын пайдаланбағаны үшін жауапкершілігі. Тасымалдаушының тікелей аралас қатынас кезіндегі жауапкершілігі. Тасымалдаушының жолаушыны жөнелтуді кідірткені үшін жауапкершілігі. Жүктің немесе теңдеме жүктің жоғалғаны, кем шыққаны және зақымданғаны (бүлінгені) үшін тасымалдаушының жауапкершілігі. Жүктерді 19 тасымалдау жөніндегі талаптар мен талап қоюлар. Тайм-чартердің мазмұны. Қосалқы кеме жалдау шарты (субтайм-чартер). Көлік экспедициясы шарты. Шарттың тараптары. Шарттың нысаны. Экспедиторға берілетін құжаттар мен басқа да ақпарат. Экспедитордың міндеттерін үшінші тұлғаның атқаруы және де шарттың өзге де ережелері.

7 тақырып. Заем шарты. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты.

Тақырыптың мазмұны. Заем шартының туындау және қалыптасу тарихы. Заем шартының тараптары. Заем шартының нысаны. Заем шартының құқықтық табиғаты. Заем шартының жарамсыздығының негіздері. Заем пәнінің берілгендігін растайтын заемшының қолхаты және өзге де құжаттар. Заем шартының жасалуы. Заем шартының пәні. Заем шарты бойынша сыйақы. Сыйақыны төлеу тәртібі және мерзімі. Заем нысанасын беру. Нысаналы заем. Заемшының міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету. Заем шартының талаптары. Заем нысанасын қайтару. Заем берушіге заем пәнін беру сәті. Заем пәнін бөліп-бөліп (кейінге қалдыру арқылы) қайтару. Заем нысанасын мерзімінен бұрын қайтару туралы талапты қанағаттандыру мерзімі. Заем шартын даулау. Заем шартында міндеттемені жаңалау. Заем шартының тоқтатылуы. Мемлекеттік заем шарты. Банктік заем шарты. Банктік қарыз шартының және микрокредит беру туралы шарттың ерекшеліктері. Банктік заем шартының құқықтық реттелуінің ерекшеліктері. Банктік заем шартының пәні және субъектілік құрамы. ҚР Бюджет кодексінің, «Банктер және банктік қызмет туралы» ҚР Заңының, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңының талдауы. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты. Факторинг шартының тараптары. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шартының нысаны. Факторинг шартының құқықтық табиғаты. Қаржыландыруды алу мақсатындағы берілген ақшалай талап. Клиенттің қаржы агентінің алдындағы жауапкершілігі. Факторинг шартының өзара сипаты. Талапты беруге тыйым салудың жарамсыздығы. Ақшалай талапты кейін беру. Борышқордың қаржы агентіне ақшалай талапты орындауы. Қаржы агентінің борышқордан алынған сомаларға құқықтары. Борышқордың қарсы талаптары. Қаржы агенті алған сомаларды борышқорға қайтару. Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру кезінде ақшалай талап етуді беру.

8 тақырып. Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік шот шарты. Ақша аударымы туралы шарт. Банктік салым туралы шарт

Тақырыптың мазмұны Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік қызмет көрсету шартының субъектілік құрамы. Банктік қызмет көрсету шартының түрлері: банктік шот шарты, ақша аударымы туралы шарт, банктік салым туралы шарт және заңнамада немесе тараптардың келісімінде көзделген шарттардың өзге де түрлері. Банктегі ақшаға билік етуді шектеу. Клиенттің ақшаны пайдалануына тыйым салу. Клиенттің келісімінсіз ақшаны алып қою. Клиенттің ақшасын алу кезектілігі. Күңтізбелік кезектілік. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың банктік қызмет көрсетуі. Банктік қызмет көрсетуге ақы төлеу. Банк құпиясы. Клиенттерге банктік қызмет көрсету шарттарын бұзғаны үшін жауапкершілік. Банктік шот шарты. Банктік шот шартының құқықтық табиғаты. Банктік шот шартының нысаны. Клиенттің ақшасына билік ету. Банктік шот шарты бойынша банк орындайтын операциялар. Ақшаны пайдаланғаны үшін сыйақы. Банктік шот шартын бұзу. Банктердің банктік шоттары. Банк ұғымы. Қазақстан Республикасының банктік заңнамасы. Ақша аудару туралы шарт. Ақша аудару туралы шартты жасасу. Қолма-қол емес төлемдер. Ақшаның азаматтық құқықтың объектісі ретіндегі құқықтық табиғаты. Ақша аудару туралы шарттың құқықтық табиғаты. Ақша аудару туралы шарттың елеулі ережелері. Банк салымы шарты. Банк салымының түрлері. Банк салымы шартының нысаны. Банк салымы шартының қолданыс мерзімі. Банк салымы шарты бойынша сыйақы. Банк салымы шарты бойынша сыйақы төлеудің тәртібі. Салымдарды енгізу. Үшінші тұлғалардың салымға ақша енгізуі. Үшінші тұлғалардың пайдасына салымдар. Банк салымдарын қайтару. Талап етілмелі салымдар. Мерзімді салымдар. Шартты салымдар. Банк салымы шартының құқықтық табиғаты. Банк салымын қайтаруды қамтамасыз ету. Банк салымы бойынша жасалған операциялар үшін банк көрсеткен қызметтерге ақы төлеу. Салым ретінде берілген ақшаға қатысты банк пен салымшының құқықтары. Банк салымы шартының жасалу сәті. Үшінші тұлғалардың пайдасына жасалған банктік салым шарты. Банктік

салым шартының нысаны және талаптары. Банктік салым шартының қолданыс мерзімі. Банктік қызметті реттеудің әкімшілік тәсілдері.

9 тақырып. Сақтау шарты. Сақтаудың жекелеген түрлері. Сақтандыру шарты.

Тақырыптың мазмұны. Сақтау шарты. Сақтау шартының тараптары. Сақтау туралы жалпы ережелер (сақтау пәнінен жылжымайтын мүліктің алынып тасталуы). Сақтау шартының құқықтық табиғаты. Сақтау шартының пәні. Затты сақтауға қабылдау туралы шарт. Затты сақтауға қабылдау міндеті. Заттарды иесіздендіріп сақтау. Сақтау шартының нысаны. Сақтау мерзімі. Сақтаушыға сыйақы беру және оның шығындарын өтеу. Сақтаушының заттардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі міндеттері. Сақтау жағдайларын өзгерту. Затты үшінші тұлғаға сақтауға беру. Сақтаушының заттың сақталмағандығы үшін жауапкершілігі. Сақтаушы-кәсіпкердің жауапкершілігі. Сақтаушының жауаптылық мөлшері. Затты алу мерзімдерін бұзудың зардабы. Сақтаушыға келтірілетін залалдардың орнын толтыру. Сақтау туралы жалпы ережелерді оның жекелеген түрлеріне қолдану. Сақтаудың жекелеген түрлері. Ломбардта сақтау. Ломбардтан талап етілмеген зат. Құндылықтарды банкте сақтау. Көлік ұйымдарының сақтау камераларында сақтау. Ұйымдардың киімлігіштерінде сақтау. Қонақүйде сақтау. Даулы заттарды сақтау (секвестр). Тауар қоймасында сақтау. Қойма куәлігі және оның түрлері. Кепіл куәлігі (варрант). Бидай айналымы саласындағы қойма куәліктері. Жай қойма куәлігі. Қос қойма куәлігі. Сақтау шарты тараптарының өзге де құқықтары мен міндеттері. Сақтандыру шарты. Міндеттілік деңгейі, сақтандыру объектісі, сақтандыру төлемін төлеу негіздері бойынша сақтандыру нысандары. Міндетті және ерікті сақтандыру. Сақтандыру объектісі. Міндетті сақтандыру жөніндегі ережелерді бұзудың салдарлары. Жеке және мүліктік сақтандыру. Жинақтаушы сақтандыру. Сақтанушы. Сақтандырушы. Сақтандырылған тұлға. Пайда алушы. Сақтандыру жағдайы. Сақтандыру сыйлықақылары. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру төлемі. Қос сақтандыру. Топтық сақтандыру. Ортақ сақтандыру. Қайта сақтандыру. Сақтандыру шартының нысаны. Сақтандыру ережелері. Сақтандыру шартының мазмұны. Жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақыларын төлеуді кейінге қалдыру. Жинақтаушы сақтандыру шартының қолданысын қалпына келтіру. Өзара сақтандыру.

10 тақырып. Тапсырма шарты. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз ісәрекет жасау. Комиссия шарты. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты.

Тақырыптың мазмұны. Өкілдік туралы жалпы ережелер. Коммерциялық өкілдік. Тапсырма шарты. Тапсырманы сенім білдірушінің нұсқауларына сәйкес орындау. Тапсырма шартының құқықтық табиғаты. Тапсырма шартының тараптары. Сенім білдірілген өкілдің міндеттері. Сенім білдірушінің міндеттері. Тапсырма шартының мерзімі. Тапсырма шартындағы сыйақы. Сенімнің ауысуы. Сенім білдірушінің нұсқаулары. Сенім білдірілген өкілдің өкілеттіктері. Сенімхат. Тапсырма шартының тоқтатылуы. Тапсырма шартын тоқтатудың салдары. Тапсырма шартындағы құқықмирасқорлық. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасау талаптары. Мүдделі тұлғаға оның мүддесіне жасалған іс-әрекеттер туралы хабарлау. Мүдделі тұлғаның өз мүддесіне жасалған іс-әрекеттерді мақұлдауының салдары. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасаған тұлғаның жауаптылығы. Мүдделі тұлғаның өз мүддесі үшін жасалған іс-әрекеттерді мақұлдамауының салдары. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасаған адамға залалдарын өтеу. Басқаның мүддесіне мәміле жасау салдары. Басқаның мүддесіне іс-әрекеттер жасаудың салдарынан негізсіз баю. Басқаның мүддесіне жасалған іс-әрекеттермен келтірілген зиянды өтеу. Басқаның мүддесіне іс-әрекеттер жасаған адамның есеп беруі. Сенім білдірілген өкілдің тапсырма шартын орындаудан бас тартуы. Комиссия шарты. Комиссия шарты делдалдық қызмет көрсету нысаны ретінде. Комиссия шартының нысаны. Комиссия шартының құқықтық табиғаты. Комитент пен комиссионер арасындағы жеке адами қатынастар. Комиссия шартының тапсырма шартынан айырмашылығы. Комиссиялық сыйақы. Комиссионердің үшінші тұлғамен мәміле жасау жөніндегі құқықтары мен міндеттері. Комиссия шартының пәні болып табылатын мүлікке деген құқық. Комиссионердің өзіне тиесілі соманы ұстап қалуы. Комиссионердің өзіндегі комитент мүлкінің жоғалуына, кем шығуына немесе бүлінуіне жауаптылығы. Өзіне мәміле жасау. Комитенттің комиссия шарты бойынша орындалғанды қабылдауы. Комиссиялық тапсырманы орындау жөніндегі шығындардың орнын толтыру. Комитенттің тапсырманың күшін жоюы. Комиссионердің тапсырманы орындаудан бас тартуы. Комиссия шартын тоқтату. Комитенттің мерзімі көрсетілмей жасалған шарттан бас тартуы. Комиссионердің мерзімі көрсетілмей жасалған шарттан бас тартуы. Комиссия шартындағы құқықтық мирасқорлық. Комиссия шарты тараптарының құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Мүлікті сенімгерлікпен басқару. Мүлікті сенімгерлікпен басқару институтының туындау тарихы. Фидуциарлы қатынастардың ұғымы және белгілері. АҚШ-ғы мүлікті сенімгерлікпен басқару институты. Сенімгерлікпен басқару құқығы. Мүлікті сенімгерлікпен басқару ұғымы және оның пайда болу негіздері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару субъектілері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару объектілері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартының нысаны. Сенімгер басқарушының құқықтары мен міндеттері. Сенімгер басқарушының бастамасымен сенімнің ауысуы. Сенімгер басқарушының жауапкершілігі. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартының тоқтатылуы. Акцияларды және өзге де бағалы қағаздарды сенімгерлікпен басқару. Инвестициялық қорлардың активтерін сенімгерлікпен басқару. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сенімгерлікпен басқару. Мемлекеттік қызметшінің мүлкін сенімгерлікпен басқару.

11 тақырып. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты.

Тақырыптың мазмұны. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының ұғымы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының құқықтық табиғаты. Шарттың пәні. Шарттың тараптары. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының нысаны. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын тіркеу. Лицензиардың міндеттері. Лицензиаттың міндеттері. Шектеу шарттары. Лицензиардың лицензиатқа қойылатын талаптар бойынша жауапкершілігі. Кешенді кәсіпкерлік қосалқы лицензия. Кешенді кәсіпкерлік қосалқы лицензияның лицензиардың лицензиатпен негізгі шартына тәуелділігі. Лицензиар, лицензиат және қосалқы лицензиат қатынастарының ерекшеліктері. Фирмалық атау өзгерген кезде шарттың күшін сақтауы. Пайдалануға берілген бір немесе бірнеше айрықша құқықтардың өзгеруі кезінде шарт күшінің сақталуы. Пайдалануға берілген айрықша құқықтың тоқтатылу салдары. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының тоқтатылуы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартындағы құқықтық мирасқорлық. Айрықша құқықтар кешені (лицензиялық кешен). Франчайзингтік қызмет. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты бойынша жауаптылық. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын орындау.

12 тақырып. Конкурстық міндеттемелер. Тендер. Аукцион.

Тақырып мазмұны Конкурстық міндеттемелер. Конкурстық міндеттеменің мазмұны. Сыйақыға жария уәде беруден туындайтын конкурстық міндеттеме және тендер, аукцион негізінде және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көрсетілген жағдайларда туындайтын өзге де міндеттемелер. Конкурс бастамашысы. Ашық конкурс. Жабьқ конкурс. Сыйақыға жария уәде беру. Сыйақыға жария уәде берудің күшін жою. Лотереялар, тотализаторлар және өзге де ойындар өткізу ерекшеліктері. Лицензия. Ойындар мен бәс тігуді өткізуге және оларға қатысуға байланысты талаптар. Тендер. Аукцион.

13 тақырып. Зиян келтірудің салдарынан туындайтын міндеттемелер. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер.

Тақырыптың мазмұны. Зиян келтіргені үшін жауаптылықтың жалпы негіздері. Зиян келтірудің алдын алу. Қажетті қорғану жағдайында зиян келтіру. Аса қажетті жағдайда зиян келтіру. Заңды тұлғаның немесе азаматтың өз қызметкері келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Мемлекеттік органдар, жергілікті өзін-өзі басқару органдары, сондай-ақ олардың лауазымды адамдары келтірген зиян үшін жауапкершілік. Анықтау, алдын ала тергеу, прокуратура және сот органдарының заңсыз ісәрекеттерімен келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Өзінің жауаптылығын сақтандырған тұлғаның зиянды өтеуі. Он төрт жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Он төрт жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Ата-ана құқықтарынан айырылған ата-аналардың кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Өрекетке қабілетсіз деп танылған азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Өрекетке қабілетсіз деп танылған азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Өз іс-әрекетінің мәнін түсінуге қабілетсіз азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Айналасындағыларға жоғары қауіп туғызатын қызмет (жоғары қауіптілік көздері) арқылы келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Бірлесіп келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Зиян келтірген тұлғаға кері талап қою құқығы. Мүліктік зиянды өтеу әдістері. Жәбірленушінің кінәсі мен зиян келтірген адамның мүліктік жағдайын есепке алу. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Азаматтың шарттық және өзге де міндеттемелерді орындау кезінде өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Денсаулықты зақымдау арқылы келтірілген зиянды өтеудің көлемі мен сипаты. Денсаулықтың зақымдануы салдарынан жоғалтылған табысты (кірісті) анықтау. Кәмелетке толмаған адамның денсаулығы зақымданған кезде зиянды өтеу. Азаматтың қайтыс болуы салдарынан залал шеккен адамдарға зиянды өтеу. Азамат қайтыс болған жағдайда келтірілген зиянды өтеу мөлшері. Зиянды өтеу мөлшерін өзгерту. Күнкөріс құнының артуына байланысты зиянды өтеуді ұлғайту. Зиянды өтеу жөніндегі төлемдер. Заңды тұлға тоқтатылған ретте зиянды өтеу. Жерлеуге жұмсалған шығындарды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу негіздері. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшілігі салдарынан келтірілген зиян үшін жауапты тұлғалар. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшілігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу мерзімдері. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшіліктері салдарынан келтірілген зиян үшін жауапкершіліктен босату негіздері. Моральдық зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу мөлшері. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер. Негізсіз байлықты қайтару міндеті. Негізсіз байлықты қайтару туралы талаптардың азаматтық құқықтарды қорғау туралы басқа талаптармен арақатынасы. Негізсіз байлықты заттай қайтару. Негізсіз байлықтың құнын өтеу. Құқықты басқа тұлғаға негізсіз берудің зардабы. Жәбірленушіге алынбаған табыстарды өтеу. Қайтарылуға жататын мүлікке шыққан шығындарды өтеу. Қайтарылуға жатпайтын негізсіз байлық.

14 тақырып. Интеллектуалдық меншік құқығы. Авторлық құқық. Сабақтас құқықтар. Селекциялық жетістіктерге құқық. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет

көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Тауар белгісі. Тауар шығарылатын жердің атауы.

Тақырыптың мазмұны Интеллектуалдық меншік құқығы. Интеллектуалдық меншік құқығының объектілері. Селекциялық жетістіктер. Интегралдық микросызба топологиялары. Интеллектуалдық меншік объектілеріне құқықтың пайда болу негіздері. Интеллектуалдық меншік объектілеріне жеке мүліктік емес және мүліктік құқықтар. Интеллектуалдық меншік объектілеріне айрықша құқықтар. Айрықша құқықтардың басқа адамға ауысуы. Лицензиялық шарт. Лицензиар. Лицензиат. Интеллектуалдық шығармашылық қызметтің нәтижелерін жасау және пайдалану туралы шарт. Айрықша құқық және меншік құқығы. Айрықша құқықтардың қолданылу мерзімі. Айрықша құқықтарды қорғау әдістері. Авторлық құқық. Авторлық құқықпен қорғалатын туындылар (авторлық құқық объектілері). Шығармашылық қызмет нәтижелері. Авторлық құқық объектілерінің түрлері (әдеби туындылар, драмалық және музыкалық-драмалық туындылар, сценарийлік туындылар, хореография және пантомима туындылары, мәтінді немесе мәтінсіз музыкалық туындылар және т.б.). Авторлық қатынастардың құқықтық реттелуі. Авторлық құқық объектілері болып табылмайтын туындылар. Ресми құжаттардың, мемлекеттік рәміздер мен белгілердің жобаларына құқық. Авторлық құқықты қорғау белгісі. Автордың жеке мүліктік емес құқықтары. Автордың мүліктік құқықтары. Туындыны сақтауға беру. Қазақстан Республикасының аумағында авторлық құқықтың қолданылуы. Авторлық құқықтың қолданыла бастауы. Авторлық құқықтың қолданылу мерзімі. Туындының қоғам игілігіне ауысуы. Авторлық құқықтарды басқару. Сабақтас құқықтар. Сабақтас құқықтардың объектілері. Сабақтас құқықтардың субъектілері. Сабақтас құқықтардың қолданылуы. Сабақтас құқықтар субъектілерінің құқықтарын реттеу. Сабақтас құқықтардың қолданылу мерзімі. Шетелдік азаматтар немесе шетелдік заңды тұлғалар болып табылатын орындаушылардың, фонограммалар шығарушылардың, эфирлік және кабельдік хабар тарату ұйымдарының құқықтары. Өнертабысқа, пайдалы модельге, өнеркәсіптік үлгіге құқық. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні құқықтық қорғау талаптары. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні пайдалану құқығы. Патентке берілетін құқыққа билік ету. Авторлық құқық. Өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің тең авторлары. Қызметтік өнертабыстар, пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер. Автордың қызметтік өнертабыс, пайдалы модель, өнеркәсіптік үлгі үшін сыйақы алуға құқығы. Патенттің Қазақстан Республикасының аумағында қолданылуы. Патенттің қолданылу мерзімі. Патенттік құқықтарды беру туралы шарт. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні пайдалануға лицензиялық шарт. Ашық лицензия. Патентті бұзғаны үшін жауаптылық. Оған дейін пайдалану құқығы. Патент иесінің құқықтарын шектеу. Селекциялық жетістіктерге құқық. Өсімдіктердің жаңа сорттарына және жануарлардың жаңа тұқымдарына құқықты қорғаудың талаптары. Автордың селекциялық жетістік атауын айқындау құқығы. Селекциялық жетістік авторының сыйақы алуға құқығы. Патент иесінің селекциялық жетістікке құқығы. Патент иесінің міндеттері. Селекциялық жетістікке патенттің қолданылу мерзімі. Селекциялық жетістіктерді пайдалануға жіберу. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтарды қорғау талаптары. Интегралды микротәсімдер топологиясына айрықша құқық. Топологияларды тіркеу. Топологияны қолдануға айрықша құқықтың қолданылу мерзімі. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Ашылмаған ақпаратты құқықтық қорғау талаптары. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланғаны үшін жауапкершілік. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғауға құқықтың ауысуы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Фирмалық атау. Фирмалық атауға құқық. Заңды тұлғаның фирмалық атауын тауар белгісінде пайдалану. Фирмалық атауға құқықтың қолданылуы. Фирмалық атауды иеліктен алу құқығы. Тауар белгісі. Тауар белгісін құқықтық қорғау талаптары. Тауар белгісін пайдалану құқығы. Қазақстан Республикасының аумағында тауар белгісін құқықтық қорғау. Тауар белгісіне құқықтың қолданылу мерзімі. Тауар белгісін пайдаланбаудың салдары. Тауар белгісіне құқықтың ауысуы. Тауар белгісін пайдалануға рұқсат беру. Тауар белгісіне құқық беру туралы шарттар мен лицензиялық шарттардың нысаны және оларды тіркеу. Тауар белгісіне құқықты бұзғаны үшін жауапкершілік. Тауар шығарылатын жердің атауы. Тауар шығарылатын жердің атауын құқықтық қорғау талабы. Тауар шығарылатын жердің атауын пайдалану құқығы. Тауар шығарылатын жердің атауын құқықтық қорғаудың қолданылу аясы. Тауар шығарылатын жердің атауын пайдалану құқығына куәліктің қолданылу мерзімі. Тауар шығарылатын жердің атауын заңсыз пайдалану үшін жауапкершілік.

15 тақырып. Мұрагерлік құқық.

Тақырыптың мазмұны Мұрагерлік құқық. Мұрагерлік туралы жалпы ережелер. Мұрагерлік. Мұрагерліктің негіздері. Мұраның құрамы. Ортақ бірлескен меншік болып табылатын мүлікке мұрагерлік. Мұраның ашылуы. Мұраның ашылу орны. Мұрагерлер. Мұрадан лайықсыз мұрагерлерді шеттету. Өсиет бойынша мұрагерлік. Жалпы ережелер. Талап қойылған өсиет. Мұрагерлерді қосымша тағайындау. Мүліктің өсиет етілмей қалған бөлігіне мұрагерлік. Өсиеттің нысаны туралы жалпы ережелер. Нотариатта куәландырылған өсиет. Нотариатта куәландырылғандарға теңестірілетін өсиеттер. Өсиеттің күшін жою және оны өзгерту. Өсиеттің құпиясы. Өсиетке түсінік беру. Өсиеттің жарамсыздығы. Өсиеттік бас тарту (легат). Жүктеу. Өсиеттің орындалуы. Заңды мұрагерлік. Жалпы ережелер. Заң бойынша мұрагерлердің бірінші кезегі. Заң бойынша мұрагерлердің екінші кезегі. Заң бойынша мұрагерлердің үшінші кезегі. Кейінгі кезектегі мұрагерлер. Ұсыну құқығы бойынша мұрагерлік. Мұра қалдырушының асырауындағы енбекке жарамсыз

адамдар. Мұрадағы міндетті үлеске құқық. Мұра алу кезіндегі ерлі-зайыптылардың құқықтары. Мұраны қорғау және заң бойынша мұрагерлік кезінде оны басқару. Мұра 35 алу. Мұраны қабылдау. Мұра қабылдау тәсілдері. Мұраны қабылдау мерзімі. Белгіленген мерзімнің аяқталуына қарай мұраны қабылдау. Мұраны қабылдау құқығының ауысуы (мұрагерлік трансмиссия). Мұраға құқық туралы куәлік беру. Мұрадан бас тарту құқығы. Өсиеттік бас тартуды алудан бас тарту құқығы. Мұраны бөлу. Болмаған мұрагерлердің құқықтары. Жекелеген мұрагерлердің мұраға кіретін мүлікке басым құқығы. Мұралық үлестердің үстелуі. Мұраның есебінен төлеуге жататын шығындар. Мұра қалдырушының борыштарын кредит берушілердің өндіріп алуы. Шаруа немесе фермер қожалығындағы мұрагерлік. Иесіз қалған мүлік.

Әдебиеттер:

Нормативтік құқықтық актілер

1. ҚР Конституциясы 30.08.1995 ж. (17.09.2022 жылғы өзгерістермен қоса) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім), 1994 жылы 27 желтоқсанда қабылданған (05.11.2022 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
3. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылы 1 шілде қабылданған (12.09.2022 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
4. Қазақстан Республикасының Азаматтық процесілік кодексі 31 қазан 2015 жылы қабылданған (05.11.2022 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
4. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы № 99-IV Кодексі // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V. // <http://adilet.zan.kz/>.
7. Қазақстан Республикасының Азаматтық процесілік кодексі 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V (26.07.2016 ж. өзгертулермен) // <http://adilet.zan.kz/>
8. Қазақстан Республикасындағы Көлік туралы Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі № 156 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>
9. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы №2444 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
10. Авторлық құқық және сабақтас құқық туралы Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 10 маусымдағы № 6-I Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
11. Тұрғын үй қатынастару туралы Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 сәуірдегі № 94-I // <http://adilet.zan.kz/>.
12. Аудиторлық қызмет туралы Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 20 қарашадағы № 304-I Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
13. Қазақстан Республикасының Патент Заңы 1999 жылғы 16 шілде № 427-I // <http://adilet.zan.kz/>.
14. Бұқаралық ақпарат құралдары туралы Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-I Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
15. Қаржы лизингі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5 шілдедегі № 78 // <http://adilet.zan.kz/>.
16. Сақтандыру қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы № 126-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
17. Астық туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 19 қаңтардағы № 143-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
18. Қазақстан Республикасындағы туристік қызмет туралы Қазақстан Республикасының 13 маусымдағы 2001 жылғы № 211 // <http://adilet.zan.kz/>.
19. Интегралдық микросхемалар топологияларын құқықтық қорғау туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 29 маусымдағы № 217-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
20. Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі рулаы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі №242 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
21. Теміржол көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 8 желтоқсандағы № 266-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
22. Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 17 қаңтардағы № 284-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
23. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 24 маусымдағы № 330-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
24. Ветеринария туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 10 шілдедегі № 339-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

25. Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 3 маусымдағы № 423-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
26. Бағалы қағаздар рыногы туралы 2003 жылдың 2 шілдедегі № 461-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
27. Автомобиль көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі № 476 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
28. Электр энергетикасы туралы 2004 ж. 9 шілдедегі ҚР №588 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
29. Міндетті экологиялық сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 желтоқсандағы № 93-III Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
30. Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 26 шілдедегі № 310 // <http://adilet.zan.kz/>
31. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
32. Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы 2010 ж. 4 мамырдағы ҚР Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
33. Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 маусымдағы №291 – IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
34. Қазақстан Республикасының әуе кеңестігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
35. Мемлекеттік мүлік туралы 2011 ж. 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
36. Рұқсаттар мен хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V // <http://adilet.zan.kz/>.
37. Төлемдер және төлем жүйелері туралы Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 26 шілдедегі № 11-VI Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
38. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
39. Жолаушыларды, багажды және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>.
40. Жолаушыларды, багаж бен жүктерді тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 542 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>».

Негізгі оқу құралы:

1. Климкин С.И. Гражданское право Республики Казахстан: зигзаги нормотворчества. – Алматы: Жеті Жарғы, 2019. – 252 с.
2. Гражданское право: учебник в 2 т. О.Г. Алексеева, Е.Р. Аминов, М.В.Бандо и др. Под ред. Б.М. Гонгало 3- издание. - М.: Статут, 2018. Т. 2. file:///C:/Users/Admin/Downloads/gongalo_bm_grazhdanskoe_pravo_tom_2.pdf
3. Идрышева С.Қ. Азаматтық құқық (жалпы бөлім). М.С. Narikbaev atyndagy KAZGUU Universiteti» акционерлік қоғамы. – Астана, 2018. -139б. <http://repository.kazguu.kz/bitstream/handle/>
4. Гражданское право. Учебник В 2 томах Т. 1 2-е издание переработанное и дополненное Под редакцией Б.М. Гонгало. Том 1 Учебное издание, 2017. Издательство Статут. file:///C:/Users/Admin/Downloads/gongalo_bm_grazhdanskoe_pravo_tom1%20.pdf
5. Құрманғалиева Б.Х. ҚР азаматтық құқығы (Ерекше бөлім): Сызба альбом / Б.Х. Құрманғалиева. - Қостанай: ҚР ПМ Ш. Қабылбаев атындағы Қостанай академиясы, 2015. – 52 б. http://kostacademy.gov.kz/akademija/ooniirid/izdaniija/2015/kurmangalieva_1.pdf
6. М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО ТОМ I Учебник для вузов <https://online.zakon.kz>
7. Азаматтық құқық (Жалпы бөлім): Г.М. Тлебаева, А.А. Кожаметова, И.К. Жадраев, А.Т. Жунисалиев / Алматы: Отан ЖҚ, 2015 – 132 б.
8. Гражданское право. Том I. Общая часть. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред. М.К. Сулейменов. - Алматы, 2013.
9. Гражданское право. Том I. Общая часть. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы, 2013. – 776 с.
10. Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственное право. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы 2013. – 488 с.
11. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Маами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. - 253 с.

12. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Маами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. – 128 с.

13. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Вып. 48: Үлгі: Аренда. Земельные споры / Под ред. К.А. Маами, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – 224 с.

Қосымша әдебиеттер

1. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Маами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

2. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Маами, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Әкетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).

3. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер. <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnij-kharakter.html>

4. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 738-754).

5. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко). – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

6. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание. <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>

7. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии. <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-faktoringa-kak-raznovidnost.html>

8. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 684-700).

9. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

10. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. (стр. 216-227).

11. Карагусов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

12. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алмат: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр.364-381).

13. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724

14. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229

15. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

16. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263

17. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 723-737).

18. Скрыбин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

Ғаламтор көздері:

1. www.president.kz
2. www.government.kz
3. www.parlam.kz
4. www.procuror.kz
5. www.zakon.kz
6. www.finpok.kz
7. www.keden.kz

8. www.kodeks.ru

9. www. параграф

Азаматтық-процестік (іс жүргізу) құқығы пәні бойынша кешенді емтихан бағдарламасының мазмұны

Тақырыптар

№ 1 тақырып. Азаматтық іс жүргізу құқығы және оның қағидалары

№ 2 тақырып. Қазақстан Республикасының азаматтық сот ісін жүргізу ұғымы

№ 3 тақырып. Азаматтық процессуалдық құқық қатынастар түсінігі

№4 тақырып. Азаматтық процессуалдық құқық қатынастар

№ 5 тақырып. Азаматтық істердің ведомстволығы және соттылығы

№ 6 тақырып. Соттық дәлелдеу және дәлелдемелер

№ 7 тақырып. Талап арыз және талап қою

№ 8 тақырып. Істі сот талқылауына дайындау. Азаматтық іс жүргізудегі татуластыру рәсімдері

№ 9 тақырып. Бірінші сатыдағы соттың азаматтық істі қарауы

№ 10 тақырып. Бірінші сатыдағы соттың актілері

№ 11-тақырып. Оңайлатылған іс жүргізу

№ 12 тақырып. Ерекше талап қою ісін жүргізу. Ерекше іс жүргізу

№ 13 тақырып. Сот актілерін қайта қарау бойынша іс жүргізу

№ 14 тақырып. Шетелдік тұлғалар қатысатын істер бойынша іс жүргізу

№ 15 тақырып. Соттардың және басқа органдардың актілерін орындаумен байланысты атқарушылық іс жүргізу

№ 1 тақырып. Азаматтық іс жүргізу құқығы және оның қағидалары

Тақырыптың мазмұны: Азаматтар мен ұйымдардың құқықтары мен заңдық мүдделерін қорғау нысандары. Соттық қорғануға құқық. Азаматтық процессуалдық форманың мәнісі, негізгі белгілері және мағынасы. Азаматтар мен ұйымдардың құқықтары мен заңдық мүдделерін қорғаудың соттық және соттық емес нысандарының өзара қатынасы. Азаматтық іс жүргізу құқығының ұғымы, пәні, әдістері және жүйесі. Азаматтық іс жүргізу құқығының өзге құқық салаларымен арақатынасы. Соттық реформа және оның азаматтық іс жүргізу құқығына әсері. Азаматтық іс жүргізу құқығының қайнар көздері. Азаматтық процессуалдық нормалар, оның құрылымы және уақыт бойынша, кеңістікте және тұлғалар шеңберінде қолданыста болуы (әрекет етуі). Азаматтық іс жүргізу құқығы ғылымының пәні және жүйесі. Азаматтық іс жүргізу құқығының қағидаларының ұғымы, жүйесі және олардың мағынасы. Жалпы құқықтық заңдылық қағидасы және оны азаматтық іс жүргізуде іске асыру. Азаматтық іс жүргізу құқығының ұйымдастырушылық қағидалары: сот төрелігін тек соттың жүзеге асыруы; судьялардың ауыстырылмайтындығы, тағайындалуы және сайлануы; судьялардың тәуелсіздігі және тек заңға бағынуы; азаматтық істерді жеке дара және алқалы құрамда қарау; азаматтар мен ұйымдардың заң мен сот алдындағы теңдігі; тұлғаның ар-намысы мен қадір-қасиетін, іскерлік беделін құрметтеу; сот талқылауының жариялылығы; сот ісін жүргізу тілі. Азаматтық іс жүргізу құқығының қызметтік қағидалары: диспозитивтілік; сайысушылық (жарыспалылық); тараптардың тең құқылы болуы; сот талқылауының ауызша және тікелей жүргізілуі; үзіліссіздік. Соттық қорғануға құқық. Азаматтық процессуалдық форманың мәнісі, негізгі белгілері және мағынасы

№ 2 тақырып. Қазақстан Республикасының азаматтық сот ісін жүргізу ұғымы

Тақырыптың мазмұны: Азаматтық сот ісін жүргізудің ұғымы. Азаматтық іс жүргізудің сатылары. Сот жүйесін реформалаудың азаматтық сот ісін жүргізуге әсері. Азаматтық сот ісін жүргізуді дифференциялау және оның түрлері. Оңайлатылған сот ісін жүргізудің жалпы сипаттамасы. Соттардың мамандандырылуы. Азаматтық-құқықтық дауларды реттеудің балама тәсілдері және азаматтық сот ісін жүргізу. Процестік мерзімдердің ұғымы және мәнісі. Процестік мерзімдердің түрлері. Процестік мерзімдерді есептеу. Процестік мерзімді өткізіп алудың салдарлары. Процестік мерзімдерді ұзарту және қалпына келтіру тәртібі. Азаматтық істерді қараудың мерзімдері (толық және қысқартылғын). Азаматтық іс жүргізудегі сот шығыстарының ұғымы және құрамы. Мемлекеттік баждың ұғымы және түрлері. Мемлекеттік баждың мөлшері. Мемлекеттік бажды төлеушілер, мемлекеттік бажды төлеуден босатылған тұлғалар. Іс бойынша іс жүргізуге байланысты шығындар. Сот шығыстарынан босату. Сот шығыстарын бөлу.

№ 3 тақырып. Азаматтық процессуалдық құқық қатынастары

Тақырыптың мазмұны: Азаматтық процессуалдық құқық қатынастарының ұғымы және оның ерекшеліктері. Азаматтық процессуалдық құқық қатынастарының туындау негіздері. Азаматтық процессуалдық құқық қабілеттілік және азаматтық процессуалдық әрекет қабілеттілік. Азаматтық процессуалдық құқық қатынастарының мазмұны және объектісі.

№4 тақырып. Азаматтық процессуалдық құқық қатынастарының субъектілері

Тақырыптың мазмұны: Сот азаматтық процессуалдық құқық қатынастарының міндетті субъектісі. Соттың құқықтық жағдайы. Соттың құрамы. Азаматтық іс жүргізудегі тараптардың ұғымы және оның процессуалдық құқықтары мен міндеттері. 13 Процессуалдық іске ортақ қатысудың ұғымы, мақсаты, негіздері және түрлері. Іске ортақ қатысушылардың құқықтары мен міндеттері. Тиісті емес жауапкердің ұғымы. Тиісті емес жауапкерді ауыстырудың шарттары, тәртібі және салдарлары. Процестік құқық мирасқорлығының ұғымы және негіздері. Іс жүргізуге құқық мирасқорының кірісу тәртібі және оның құқықтық жағдайы. Азаматтық іс жүргізудегі үшінші тұлғалар және олардың түрлері. Прокурордың азаматтық іс жүргізуге қатысу негіздері мен нысандары. Азаматтық іс жүргізудегі прокурордың процессуалдық жағдайы. Оның құқықтары мен міндеттері. Басқа тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау құқығы берілген мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, заңды тұлғалар немесе азаматтардың азаматтық іс жүргізуге қатысу негіздері және мақсаты. Сотта өкілдік етудің ұғымы, соттағы өкіл және оның өкілеттігі. Сот төрелігін жүзеге асыруға көмектесуші тұлғалар. Олардың құқықтары мен міндеттері.

№ 5 тақырып. Азаматтық істердің ведомстволығы және соттылығы

Тақырыптың мазмұны: Ведомстволықтың түрлері. Сотқа талап қою істерінің ведомстволығы. Ерекше талап қою және ерекше іс жүргізу істерінің ведомстволығы. Бірнеше өзара байланысты істердің ведомстволығы. Сот ведомстволығының басымдығы. Ведомстволық туралы заңнаманы даму тенденциялары. Соттылықтың ұғымы. Соттылықтың ведомстволықтан айырмашылығы. Соттылықтың түрлері. Тектік соттылық. Аумақтық соттылық және оның түрлері. Мамандандырылған соттарға азаматтық істердің сотылығы. Соттылық туралы келісім. Істі басқа сотқа берудің тәртібі. Соттылық туралы тәртіпті сақтамаудың салдарлары. Соттылық туралы даулар.

№ 6 тақырып. Соттық дәлелдеу және дәлелдемелер

Тақырыптың мазмұны: Соттық дәлелдеудің ұғымы, мақсаты және субъектілері. 16 Соттық дәлелдемелердің ұғымы және жіктелуі. Іс жүзіндегі деректер және дәлелдеу тәсілдері. Дәлелдемелік фактілер. Дәлелдеу пәнінің ұғымы. Дәлелдеуге жатпайтын фактілер. Дәлелдеу тәртібі. Дәлелдемелердің қатыстылығы және жарамдылығы. Дәлелдемелер ретінде жол берілмейтін мәліметтер. Дәлелдемелердің анықтығы және жеткіліктігі. Дәлелдеу бойынша міндеттерді бөлу. Дәлелдемелік презумпциялар (ұғымы және мағынасы). Дәлелдемелерді ұсыну. Соттың дәлелдемелерді талап етіп алдыруы. Дәлелдемелерді қамтамасыз ету дәлелдемелерді бекіту тәсілі ретінде (негіздері мен тәртібі). Сот тапсырмасы. Сот тапсырмасын беру мен орындаудың процессуалдық тәртібі. Дәлелдемелерді зерттеу (уақыты, орны және субъектілері). Дәлелдемелерді зерттеудің тәртібі. Дәлелдемелерді бағалау (уақыты, орны және субъектілері). Дәлелдеу тәсілдерінің түрлері. Тараптардың және үшінші тұлғалардың түсініктері және оларды бағалау. Куәнің айғақтары. Куәнің құқықтары мен міндеттері. Куәлардан айғақтар алудың процессуалдық тәртібі. Куә ретінде бола алмайтын тұлғалар. Жазбаша дәлелдемелер және оны бағалау. Жазбаша дәлелдемелердің түрлері (мазмұны бойынша, субъектілері бойынша, құрылу сипаты бойынша). Заттық дәлелдемелер және оны бағалау. Заттық дәлелдемелердің жазбаша дәлелдемелерден айырмашылығы. Орнында қарап-тексеру. Орнында қарап-тексеруді жүргізудің тәртібі. Азаматтық іс жүргізудегі сараптама. Сарапшының қорытындысы және оны бағалау. Сарапшының процессуалдық құқықтары мен міндеттері. Сараптаманы тағайындау мен жүргізудің тәртібі. Сарапшыдан жауап алу. Алғашқы, қосымша және қайталама сараптама. Жеке-дара, комиссиялық және кешенді сараптамалар. Процессуалдық әрекетке қатысуға маманды қатыстыру.

№ 7 тақырып. Талап және талап қою

Тақырыптың мазмұны: Талап қою ісінің ұғымы. Талап қою ісін жүргізудің тәртібі. Талаптың ұғымы, оның түрлері және элементтері. Талапқа құқық және талап қоюға құқық. Талапқа құқықтың алғышарттары (жалпы және жеке, оң және теріс). Талаптарды біріктіру және бөлу. 18 Жауапкердің мүдделерін қорғау. Талапқа қарсылық білдіру (материалдық және процессуалдық). Қарсы талап қою. Талапты өзгерту. Талаптан бас тарту. Талапты тану. Татуласу келісімі. Талап қоюды қамтамасыз етудің тәртібі және талап қоюды қамтамасыз ету шарасының күшін жою. Талапты қою тәртібі және оны орындамаудың салдарлары. Талап қою арызы және оның мазмұны. Талап қою арызының жетіспеушіліктерін орындау тәртібі. Талап қою арызын қайтару. Талап қою арызын қабылдаудан бас тартудың негіздері. Талап қою арызын қабылдау. Азаматтық істі қозғаудың құқықтық салдарлары.

№ 8 тақырып. Істі сот талқылауына дайындау. Азаматтық іс жүргізудегі татуластыру рәсімдері

Тақырыптың мазмұны: Істі сот талқылауына дайындау және оның мәнісі. Азаматтық істерді сот талқылауына дайындаудың мерзімдері. Азаматтық істерді сот талқылауына дайындаудың тәртібімен жүзеге асырылатын процессуалдық әрекеттер. Істі сот талқылауына тағайындау. Соттың шақыруы және соттың басқа да хабарлаулары. Сотқа шақыру туралы қағаздың мазмұны. Соттың шақыру қағазын тапсырудың тәртібі. Жауапкерді іздестіру. Татуластыру рәсімінің ұғымы және түрлері. Татуласу келісімінің табиғаты. Татуласу келісімі институтының азаматтық іс жүргізу құқығында алатын орны. Татуласу мерзімін жасасу және бекітудің салдарлары. Медиация дауларды шешудің балама тәсілдерінің бір түрі ретінде. Медиацияның қағидалары мен құралдары. Медиация рәсіміндегі медиатордың атқаратын рөлі және қызметі. Қазақстанда

медиацияны құқықтық реттеу. Партисипативтік рәсімнің ұғымы және мәнісі. Азаматтық іс жүргізуде партисипативтік рәсім тәртібімен дауды реттеу. 20 Партисипативтік рәсім тәртібімен дауды реттеу туралы келісім және оның орындауы.

№ 9 тақырып. Бірінші сатыдағы соттың азаматтық істі қарауы

Тақырыптың мазмұны: Сот талқылауының мәнісі. Сот отырысындағы төрағалық етушінің рөлі. Сот отырысының бөлімдері. Дайындық бөлімі. Сот отырысына шақырылған тұлғалардың сотқа келмеуінің салдарлары. Судьяға және басқа іс жүргізуге қатысушыларға қарсылық білдіру. Істі мәні бойынша қарау (істің мән-жайларын зерттеу). Соттық жарыссөздер. Прокурордың қорытындысы. Шешім шығару және оны жариялау. Істі талқылауды кейінге қалдыру. Іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру. Істі шешім шығармай аяқтау: іс бойынша іс жүргізуді тоқтату, арызды қараусыз қалдыру. Олардың негіздері мен құқықтық салдарлары бойынша айырмашылықтары. Сот отырысының хаттамасы, оның мазмұны мен мағынасы. Іске қатысушы тұлғаның сот отырысының хаттамасымен танысу құқығы, сот отырысының хаттамасына ескерту беру құқығы.

№ 10 тақырып. Бірінші сатыдағы соттың актілері

Тақырыптың мазмұны: Сот актілерінің ұғымы және түрлері. Сот шешімінің мәнісі және мағынасы. Сот шешіміне қойылатын талаптар. Шешімнің мазмұны (оның құрамдас бөліктері). Шешім шығарған соттың сот шешіміндегі жетіспеушіліктерді жоюы. Қосымша шешім. Шешімді түсіндіру. Қате жазулар мен анық арифметикалық қателерді түзету. Сот шешімінің заңдық күші. Шешімнің заңдық күшіне ену сәті. Шешімнің заңдық күшіне енуінің құқықтық салдарлары. Шешімді дереу орындау. Шешімді орындауды кейінге қалдыру және бөліп орындау. Сот шешімін орындау тәсілі мен тәртібін өзгерту. Алып берілген ақша сомаларын индекстеу. Бірінші сатыдағы соттың ұйғарымы. Сот шешімінің сот ұйғарымынан айырмашылығы. Ұйғарымның түрлері (мазмұны, нысаны, шығару тәртібі). Сот ұйғарымының заңдық күші. Жеке ұйғарым.

№ 11-тақырып. Оңайлатылған іс жүргізу

Тақырыптың мазмұны Оңайлатылған іс жүргізудің ұғымы. Оңайлатылған іс жүргізу тәртібімен істі қарау үшін алғышарттар. Оңайлатылған іс жүргізудің түрлері Бұйрық арқылы іс жүргізудің ұғымы. Сот бұйрығын шығарылатын талаптар. Сот бұйрығын шығару туралы арыз (нысаны мен мазмұны, беру тәртібі, қабылдаудан бас тарту және қайтару негіздері, арыздағы кемшіліктерді түзету). Сот бұйрығы (ұғымы, шығару тәртібі және мерзімі). Сот бұйрығының мазмұны. Сот бұйрығының күшін жою. Сот бұйрығын өндіріп алушыға беру және оны орындау. Сырттай іс жүргізудің ұғымы. Сырттай іс жүргізуге жол беретін жағдайлар. Сырттай іс жүргізуде азаматтық істерді қараудың тәртібі. Сырттай шешім (ұғымы және мазмұны). Сырттай шешімнің заңдық күшіне енуі. Сырттай шешімді шағымдау тәртібі. 25 Сырттай шешімнің күшін жою туралы арызды қарау бойынша соттың өкілеттігі. Сырттай шешімнің күшін жою және істі мәні бойынша қарауды қайта бастауға жіберу.

№ 12 тақырып. Ерекше талап қою ісін жүргізу. Ерекше іс жүргізу

Тақырыптың мазмұны Мемлекеттік билік органдарының және лауазымды тұлғалардың әрекеттерін (әрекетсіздігін) және шешімдерін сотқа шағымдауға консатитуциялық құқық. Ерекше іс жүргізудің ұғымы және мәні. Іс жүргізуді қозғаудың құралдары. Сайлауға, республикалық референдумға қатысатын азаматтар мен қоғамдық бірлестіктердің сайлау құқықтарын қорғау туралы арыздар бойынша іс жүргізу. Арыз беру ерекшеліктері, қарау мерзімі мен ерекшеліктері. Жергілікті атқарушы органдардың азаматтардың алқаби ретінде қылмыстық сот ісін жүргізуге қатысу құқықтарын бұзатын шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) дау айту туралы арыздар бойынша іс жүргізу. Арыз беру ерекшеліктері, қарау мерзімі мен тәртібі. Ерекше іс жүргізудің ұғымы және мәні. Ерекше іс жүргізудің талап қою ісін жүргізу мен ерекше талап қою ісін жүргізуден айырмашылығы. Ерекше іс жүргізу істерін қараудың тәртібі. Заңдық маңызы бар фактілерді анықтау. Арыздың мазмұны. Іске қатысушы тұлғалар. Заңды маңызы фактілерді анықтауға қажетті шарттары. Азаматты хабарсыз кетті деп тану және азаматты қайтыс болды деп жариялау. Сот шешімімен хабарсыз кетті деп танылған немесе қайтыс болды деп жарияланған азаматтың келу немесе жүрген жерін анықтау салдары. Азаматты әрекетке қабілеті шектеулі немесе әрекетке қабілетсіз деп тану туралы істер бойынша іс жүргізу. Осы саннатағы істер бойынша дәлелдеу ерекшеліктері. Кәмелетке толмағанды толығымен әрекетке қабілетті (эмансипация) деп жариялау туралы істер бойынша іс жүргізу. Азаматты психиатриялық стационарға мәжбүрлеп жатқызу туралы істер бойынша іс жүргізу. Қаржы ұйымдарын және банк конгломератына бас ұйым ретінде кіретін және қаржы ұйымдары болып табылмайтын ұйымдарды қайта құрылымдау туралы істер бойынша іс жүргізу. Жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың банкроттығы, заңды тұлғаларды жеделдетілген оңалту және оңалту туралы істерді қарау. Жылжымалы мүлікті иесіз деп тану және жылжымайтын мүлікке коммуналдық меншік құқығын тану туралы істер бойынша іс жүргізу. Балша асырап алу туралы арыз бойынша іс жүргізу. Қазақстан Республикасының және (немесе) басқа мемлекеттің аумағында экстремизмді немесе террористік әрекетті жүзеге асыратын ұйымды экстремистік немесе террористік ұйым деп тану туралы, оның ішінде оның өз атауын өзгерткенін анықтау туралы арыз бойынша іс жүргізу. Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін, онда басып шығарылатын, әзірленетін және (немесе) таратылатын

ақпараттық материалдарды экстремистік немесе террористік деп тану туралы арыз бойынша іс жүргізу. Шетелдікті немесе азаматтығы жоқ адамды қазақстан республикасының заңнамасын бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының шегінен тыс шығарып жіберу туралы арыз бойынша іс жүргізу. Азаматтық хал актілері жзбаларының дұрыс еместігін анықтау туралы істер бойынша іс жүргізу. Нотариаттық әрекеттерге немесе оларды жасаудан бас тартуға берілетін шағымдар бойынша іс жүргізу. Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарт негізінде баланы қайтару туралы немесе балаға қатысты қол жеткізу құқықтарын жүзеге асыру туралы арызды қарау бойынша іс жүргізу.

№ 13 тақырып. Сот актілерін қайта қарау бойынша іс жүргізу

Тақырыптың мазмұны: Заңды күшіне енген шешім мен ұйғарымға апелляциялық шағым жасау, прокурорлардың өтінішхаттар келтіруі бойынша іс жүргізу сатысының мәні мен мағынасы. Апелляциялық шағымдау, өтінішхат келтіру құқығы. Шағымдау объектісі. Шағымдау тәртібі мен мерзімі. Шағым мен наразылықтың мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға (өтінішхатқа) пікір. Шағымды (өтінішхатты) қозғаусыз қалдыру. Бірінші сатыдағы соттың апелляциялық шағымды, прокурордың өтінішхатын алғаннан кейінгі әрекеттері. Екінші сатыдағы соттың істерді қарау мерзімі мен процессуалдық тәртібі. Апелляциялық қараудың шектері. Апелляциялық сатыдағы соттың өкілеттіктері. Апелляциялық тәртіппен сот шешімінің күшін жою не оны өзгерту негіздері. Апелляциялық сатыдағы соттың актілері (қаулы, шешім, ұйғарым). Бірінші сатыдағы соттың ұйғарымдарына шағым жасау, прокурордың өтінішхат келтіруі. Жеке шағым беру, өтінішхат келтіру объектілері, шағымдау тәртібі мен мерзімі. Жеке шағымды, прокурордың өтінішхатын қарау бойынша апелляциялық сатыдағы соттың өкілеттіктері. Заңды күшіне енген шешімге, ұйғарымға, апелляциялық қаулыға кассациялық тәртіпте дау айту, наразылық келтіру мәні мен мағынасы. Кассациялық тәртіпте дау айту, наразылық келтіру құқығы. Өтінішхат (наразылық келтіру) объектісі, тәртібі және мерзімі. Істерді кассациялық тәртіппен қарайтын соттар Сот актісін кассациялық тәртіппен қайта қарау туралы және кассациялық наразылық келтіру туралы өтінішхаттың мазмұны. Істерді талап етіп алдырудың және заңды күшіне енген сот актілерін қайта қараудың себептері мен негіздері Өтінішхатты немесе прокурордың наразылығын қайтару Өтінішхатты алдын ала қарау. Өтінішхатты алдын ала қарау нәтижелері бойынша қабылданатын шешімдер. 30 Сот актісін қайта қарау туралы өтінішхатқа, ұсынымға немесе наразылыққа пікір. Істі кассациялық тәртіппен қарау нысанасы және шектері. Істі кассациялық сатыдағы соттың қарау тәртібі. Кассациялық сатыдағы соттың өкілеттіктері. Кассациялық сатыдағы соттың актілері. Заңды күшіне енген шешімдерді, ұйғарымдарды және қаулыларды жаңадан ашылған немесе жаңа мән-жайлар бойынша қайта қарау азаматтық іс жүргізудің сатысы ретінде. Сот актілерін қайта қараудың негіздері. Жаңадан ашылған немесе жаңа мән-жайлардың жаңа дәлелдемелерден айырмашылығы. Жаңадан ашылған немесе жаңа мән-жайлар бойынша істі қайта қарау туралы арыз беру құқығы. Сот актілерін жаңадан ашылған немесе жаңа мән-жайлар бойынша қайта қарайтын соттар. Жаңадан ашылған немесе жаңа мән-жайлар бойынша істі қайта қарау туралы арыз бойынша істі қайта қарау туралы арызды қараудың процессуалдық тәртібі.

№ 14 тақырып. Шетелдік тұлғалар қатысатын істер бойынша іс жүргізу

Тақырыптың мазмұны: Шетелдік азаматтардың, азаматтығы жоқ тұлғалардың, шетелдік және халықаралық ұйымдардың азаматтық процессуалдық құқықтары мен міндеттері. Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың азаматтық процестік әрекетке қабілеттілігі. Шетелдік және халықаралық ұйымның процестік құқыққа қабілеттілігі. Шетелдік тұлғалар қатысатын істер бойынша Қазақстан Республикасы соттарының құзыреті. 32 Шетелдік тұлғалар қатысатын істер бойынша соттылық. Шетелдік сотта іс жүргізудің мәні. Шет мемлекетіне талап қою. Құқықтық көмек туралы тапсырмалар. Шетелдік соттардың шешімдерін, шетелдік төреліктердің төрелік шешімдерін тану және орындау. Шетелдік соттардың шешімдерін, шетелдік төреліктердің төрелік шешімдерін мәжбүрлеп орындату. Шет мемлекеттің иммунитеті, оның ерекшеліктері.

№ 15 тақырып. Соттардың және басқа органдардың актілерін орындаумен байланысты атқарушылық іс жүргізу

Тақырыптың мазмұны: Сот актілерін орындау азаматтық іс жүргізудің сатысы ретінде. Мәжбүрлеп орындату органдары. Атқарушылық іс жүргізуге қатысушылар. Атқарушылық құжаттардың түрлері. Атқару парағын берудің тәртібі. Атқарушылық құжаттарды орындауға берудің мерзімдері. Орындаудың жалпы ережелері. Атқарушылық құжаттарды орындау мерзімдері. Атқарушылық іс жүргізуді тоқтату, тоқтата тұру. Атқарушылық құжаттарды өндіріп алушыға қайтару. Орындау бойынша шығыстар. Атқарудың жалпы ережелері. Атқарушылық іс жүргізудің мерзімдері. Борышкердің мүлкінен өндіріп алу. Борышкердің мүлкін айқындау және тыйым салу. Өндіріп алынған сомаларды өндіріп алушылардың арасында бөлу. Жеке-дара шешімдерді орнындаудың ерекшеліктері. Атқарушылық іс жүргізудегі өндіріп алушының, борышкердің және басқа да тұлғалардың құқықтарын қорғау. Атқару санкциясы. Төрелік шешімін орындау.

Әдебиеттер

Нормативтік-құқықтық актілер

- ҚР Конституциясы 1995 жылғы 30 тамыз (17.09.2022 жылғы өзгерістер және толықтырулармен қоса) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
- Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Конституциялық Заңы, 25.12.2000 ж. (30.12.2022 жылғы өзгерістер және толықтырулармен қоса)
- Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесі туралы» Конституциялық Заңы, 29.12.1995 ж.
- Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексі, 31.10.2015 ж. (03.03.2023 жылғы өзгертулер және толықтырулармен бірге) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
- Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім), 1994 жылы 27 желтоқсанда қабылданған (05.11.2022 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
- Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылы 1 шілде қабылданған (12.09.2022 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге) // «Әділет» ақпараттық жүйесі
- Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексі Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 29 маусымдағы № 350-VI ҚРЗ Кодексі (06.02.2023 ж. толықтырулар және өзгерістермен бірге)
 - Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексі, 05.06.2014 ж.
 - Қазақстан Республикасының Салық Кодексі, 12.06.2001 ж.
 - Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызмет туралы» Заңы, 23.11.2015 ж.
 - Қазақстан Республикасының «Төрелік туралы» Заңы, 08.04.2016 ж.
 - Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының Прокуратурасы туралы» Заңы, 21.12.1995 ж.
- Қазақстан Республикасының «Сот приставтары туралы» Заңы, 07.07.1997ж. (01.01.2015 ж.)
- Қазақстан Республикасының «Нотариат туралы» Заңы, 14.07.1997 ж.
- Қазақстан Республикасының «Адвокаттық қызмет туралы» Заңы, 05.12.1997 ж.
- Қазақстан Республикасының «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» Заңы, 02.04.2010 ж.
- Қазақстан Республикасының «құқықтық актілер туралы» Заңы, 03.04.2016 ж.
- Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Заңы, 11.07.1997 ж.
- Қазақстан Республикасының «Ақша төлемі мен аударымы туралы» Заңы, 29.06.1999ж.
- Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» Заңы, 23.01.2001 ж.
- Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының азаматтығы туралы» заңы, 20.12.1991 ж.
- Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі 23.11.2015 ж
- Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексі.
- Қазақстан Республикасының «Сот сараптамасы туралы» Заңы, 12.11.1997ж.
- Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының «Соттарда азаматтық іс жүргізу заңнамасының кейбір нормаларын қолдануы туралы» Қауысы, 20.03.2003 ж.
- Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының «Азаматтық істерді соттың қарауына әзірлеу туралы» нормативтік қаулысы, 13.12.2001 ж.

Негізгі оқулықтар

- 1) ҚР азаматтық іс жүргізу құқығы. Ихласова М. [https://sirdariya.kz/kk/news/26-04-2021, http://89.218.153.154:280/CDO/2020-2021/KR-azamat-is-jurgizu-kuk/KR-azamat-is-jurgizu-kuk.html](https://sirdariya.kz/kk/news/26-04-2021,http://89.218.153.154:280/CDO/2020-2021/KR-azamat-is-jurgizu-kuk/KR-azamat-is-jurgizu-kuk.html)
- 2) Нил Эндрюс Азаматтық іс жүргізу Сот өндірісі. 1 том, екінші кітап 2013, - 848б.
- 3) Атаханова С.К. Азаматтық іс жүргізу. – Алматы. – Қазақ университеті, 2013. – 120 бет.
- 4) Атаханова С.К. Азаматтық іс жүргізу: Практикум. – Алматы. – Қазақ университеті, 2013. – 114 бет.
- 5) Қамбарова Н. Ш. Азаматтық іс жүргізу құқығы [Электронный ресурс]: оқу құралы: альбом-кесте / Н. Ш. Қамбарова. - Алматы: Нұр-Пресс, - (Электронная книга)
- 6) Гражданский процесс: Практикум: Учебное пособие / Под ред. проф. В.В. Яркова, доц. А.Г. Плешанова;
- 7) Урал. гос. юрид. ун-т. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Статут, 2017. <http://www.consultant.ru/edu>
- 8) Васильковский Е.В. Курс гражданского процесса: Субъекты и объекты процесса, процессуальные отношения и действия. – М.: Статут, 2016. – 624 с.